

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Ε. ΚΑΖΑΝΗΣ ΔΕΙΛΑ

είνε χαμένη για μένα... Δεν θα την ξανάβλεπα.

Αυτό και έγινε.

Το πρωί της ημέρας που θα έρχοταν σπίτι μου, μου έτηλεφώνησε. Σκέφθηκα πώς σίγουρα θα είχε εύρει το μοριακό μου σπίτι της και ήθελε να μου αναγγείλει την καλή είδηση. Άλλα ήταν για να με ρωτήσει εάν το είχα εύρει εγώ.

— Δυστυχώς όχι, της είπα. Είμαι κατολυπημένος που είνα αία να το χάσετε... Δεν μπορώ να καταλάβω πώς έγινε αυτό...

Την ρώτησα ύστερα εάν θα έρχοταν στο ραντεβού.

— Σας τηλεφώνησα ακριβώς για να σας πω ακριβώς πώς δεν θα μπορούσα σήμερα. Είμαι με μια τρομερή ημικρανία. Μιάν άλλη ημέρα...

Είχαν κοπεί τα γόνατά μου. Αισθανόμουν πώς μου έφρευε... Ότι είχα φορηθεί ξινότανα.

— Πότε; ρώτησα.

— Θα σας τηλεφωνήσω...

Αυτό ήταν όλο. Δεν μου ξανατηλεφώνησε. Πέρασαν πολλές ημέρες χωρίς να την ξαναβλέψω. Κι όταν την είδα κάποτε στο δρόμο ξετρεψε άλλο το βλέμμα της...

Εβδομάδες αργότερα διηγούμαι το περιστατικό αυτό σ' ένα γραμματέα ξένης προεβείας τέν όπιο είχα γνωρίσει.

— Περίεργο, μου είπα εκείνος αφού τελείωσε. Η ιστορία σας μοιάζει λέει πώς λέει σχεδόν με μια που μου διηγήθηκε ένας συνάδελφός μου της προεβείας της Άργεντινής. Με μόνη τη διαφορά, προσέθεσε γελώντας, ότι εκείνος αγόρασε ένα άλλο μαργαριτάρι και το έβαλε στο δαχτυλίδι της κυρίας λέγοντας πώς το είχε εύρει... Πώς είπατε πώς την λένε αυτήν την κυρία;

— Μαρία ντε Ντολότες, του είπα σαν υποβλημένος.

— Θα ρωτήσω τον συνάδελφό μου πώς τη λένε και τη δική του και θα ιδούμε... γιατί μου μπήκε η ιδέα πώς θα είχε η ίδια. Καθόλου άπιαστο να πρόκειται για μια γυναίκα η οποία βρήκε αυτόν τρόπο του χασίματος του μαργαριταριού για να ακριβοπληρωθεί η κατάκτησής της χωρίς ταυτόχρονα να πληρώνεται, ένα κομμάτι και ξυπνο τρόπο για να παραμένη κυρία μια υποπτη γυναίκα.

Μου ήταν αδύνατο να πιστέψω μια τέτοια υπόθεση. Μια γυναίκα τόσο αξιοστοιχική όπως εκείνη... Θα έπρόκειτο περί μιας συμπτώσεως, περιέργου ίδους, αλλά συμπτώσεως πάντα.

Κι είχα σχεδόν τη βεβαιότητα πώς θα άκουγα ένα άλλο όνομα όταν, συναντηθείς την μεθεπομένη με τον φίλο μου αυτόν τον ρώτησα:

— Λοιπόν, ρωτήσατε;

— Ρώτησα, μου είπα.

— Και πώς την λένε τη γυναίκα αυτή του φίλου σας της Άργεντινής προεβείας;

— Μαρία ντε Ντολότες... μου απάντησε.

Τα φίλά μας είναι μεθυστικά...

Η ΑΓΑΠΗ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΕΩΝ

ΤΟ ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

ΤΟΥ ΕΤΙΕΝ ΡΕ'Υ

Ο Έλλην Κοραής έγραφε εις κάποιον Γάλλον φίλον του:

— «Αι έρωμένοι είνε όπως και τα παρθένα.

Διά την άρετήν είνε μυίγες ρυπαρά, διά την καλίαν είνε σάπυγγες μυριόστομοι».

«Το προικισύμφωνον είνε ή διαθήκη του έρωτος, πένοντος τά λείσθια».

«Το γήρας είνε μοναστήριον, άνευ κωδώνων και σημάτων».

Ο Άγγλος Μίλτον ειπεν, ότι:

— Η γυναίκα είνε το κομψόν παρ ό ρ α μ α της φύσεως.

Χαρακτηρισμός υπερωμαντικός.

— Εάν όθεός μπορούσε να παραβλήθι με κάποιον των επιγίων, μόνον παρθένο αγάπια, θα ήζυτο της τιμής αυτής.

Να και μερικώς Αμερικανικές γνώμες για τή γυναίκα.

— Η γυναίκα έχει τόσα προτερήματα αλλά και τόσα έλαττώματα, που χωρίς άλλο δημιουργήθηκε διά της συνεργασίας Θεού και Διαβόλου. Είνε ή πρώτη και ή τελευταία φορά, που συνεργάστηκαν οι δύο αυτοί αντίπαλοι.

Η γυναίκα μας κυριεύει πολλές φορές τα νύτα, μόνον και μόνον για να δείξη ότι έχει ώραιες πλάες. Μας κοιτάζει για να ιδούμε ότι έχει μεγάλα μάτια. Διορθώνει τα μαλλιά της, για να θαυμάσουμε τα δαχτυλίδια της και είνε ικανή να μας κλωστοπατήσει, άρκει να έχη μικρό πόδι...

Αι γυναίκες μετά τον γάμον, έχουν την ικανότητα να δείχνουν άπειρους βαθμούς αγάπης.

Η καρδιά των είνε άρκτα εύρωγος, ώστε και τα παιδιά τους ν' αγαπούν και τον άνδρα τους και τους φίλους των συζύγων των και ακόμα και τους έχθρους τους...

Πολλοί παραπονούνται ότι ή πίστι της γυναίκας είνε κάτι τι ψευδές.

Πολύ φυσικό, αφού είνε και αυτή... θηλυή.

ΕΡΩΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Για την ερωτική αλληλογραφία—άν δηλαδή αυτή επιτρέπεται ή όχι—είπα με σίτους, τα έξις ό Κάρολος, από τον Βασιλικό οίκο των Όρλεανιδών, ζήσας στα 1391 έως τα 1465.

Η μετάφρασις κατά λέξιν είνε ή έξις:

Εύλογημένος εκείνος που πρώτα πύξε τη γραφή, δίνοντας ανακούφιον στον έραστή που λαχταρά σάν γράφει στην κυρία τον πόνο που τραβά

Ο Όβιδιος ό γλυκός λατινός ποιητής, ό συγγραφέας των «Μεταμορφώσεων», συμβουλεύει τους έραστές να γράφουν. Βλέπετε ότι ή αγάπη, άπασχόλησε όλες

«Κούνη τα μέσα που έχεις να γοητεύης και μη τά εκθέσεις εύθως άμέσως».

Αφάιρεσε κάθε σχολαστική έκφρασι από τις επιστολές σου.

Ποιός άλλος, παρ ό ό κούτος γράφει στην ερωμένη του, με παγαλιστικό ύφος.

Πολλές φορές, ένα γράμμα φουσκωμένο, με άνοητες φράσεις έγινε ατία αντίπαθείας.

(Άκολουθεί)

ΜΙΑ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΩΝ ΕΞΕΧΟΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΟΜΙΛΕΙ Ο Κ. ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Ο διαρκής λογιόγης κ. Παύλος Νιρβάνας είχε την καλωσύνη να μάς διηγήθι το κατορθωμένο ανέκδοτό του καθώς και διαφόρους λεπτομερείας του φιλολογικού του ντεμπούτου:

— Άν αφαιρέσουμε ένα—δύο έμμετρα αινίγματα, τα όποια έμμοισα πολύ μικρός στην «Έφημερίδα των Παίδων», που έγραφε ό μακαρίτης ό ευαγγελιστής Κλαυδοπάκης, πρωτοπαρουσίστηκα στις Πειραικές Έφημερίδες όταν ήμουνα ακόμα μαθητής γυμνασίου, δημοσιεύοντας στίχους μου και πεζά κομμάτια.

Τα διάφορα όμως αυτό δημοσιεύματά μου έγιναν άφορη και με αυστηρή υποτιμώντας με ένας γνωστός τότε δημοσιογράφος, δημοσιεύσας ό μίαν έφημερίδα του Πειραιώς τους έξις γνωστούς στίχους του Παπαρηγοπούλου:

— «Τι την βούρα σου άρνήεις, λέγ' εις νήπιον άνδρίζον, και προβάλλεις συγγραφές, σν τροφού άκόμη χρήζων...; Άλλων προσπαθείς να γίνης τώρα νοσηρός τροφός;...»

— Παρ' όλα ταύτα έγώ έκαμνα τότε και τον... θεατρικό συγγραφέα... Στην αλήθεια του σπιτιού μας είχα στήσει ένα πρόχειρο θέατρο, του όποιου είμουνα θιασάρχης, και είχα ήθοποιούς διαφόρους φίλους μου και συμμαθητές μου. Ήμουν άκόμη και πρωταγωνιστής του θιάσου, συγγράφοντας με καί... συγγραφείς όλων των έργων, που έπαίζοντο! Τα έργα αυτά ήσαν περιλήψεις γνωστών έργων, που έπαίζοντο τότε στα διάφορα θέατρα.

Ο υπήρετος μας με... τάλαντον ζωγράφου αινιδιώς έκδηλωέν, είχε αναλάβει την σκηνοθέτησιν του θεάτρου μας, και πολλάς φορές, ενώ έζωγράφιζε ένα δάσος ή μια πόρτα της σκηνής, μου έλεγε:

— Γράψε λοιπόν κανένα δράμα, γιατί δεν έχουμε γι' αυτό.

Το δράμα έγράφετο άμέσως, εντός δύο, τριών ώρων, έγίνοντο α! δοκιμαί, την επάυριον δέ άνεβιβάζετο επί σκηνής.

— Πρέπει να έξερετε ότι είχαμε πάντοτε άγριες πιέννες, διότι προσκαλούσαμε όλη τη συνοικία. Δεν έμπαίαν δέ μόνον δωρεάν στο θέατρο, αλλά κ' έτρωγαν τζάμπα—δνερον για κάθε σημερινό τζαμπατζή—λουκούμι κ' άλλα γλυκίσματα, τα όποια προσέφερον οι γονείς μου!

Μία μεγάλη πηγή άνεκδότων στη ζωή μου, είνε κ' ή περίοδος που γνωριμίας με τον μακαρίτην Κώσταν Χατζόπουλον κατά την εποχήν του περιόδιου ή «Τέχνης».

Όταν άπορασίοις κάποτε να παρουσιάσω τον Χατζόπουλον ως φαρσέρ, με την βοήθειαν της άναμνήσεως και μιας μεγάλης σειράς επιστολών, που κρατώ, θα έχω να διηγήθω πολλά μοναδικά πράγματα και ιδίως από την περίοδον της φανταστικής του τρέλλας, ή όποια είχε συνταράξει τότε τους φιλολογικούς κύκλους.

Μιά από τις φράσεις αυτές, που συνεμελετήσαμε και έξετελέσαμε μαζί, είνε και ή πυκνιά των γραφειών της «Τέχνης».

Η πυκνιά άπεφασίσθη ν' άναγγελθί ήνα βράδι στο σπίτι του Κωστή Παλαμά, όπου μαζεύνωμαστε τότε.

Κατά τις 10 λοιπόν το βράδι, ένα παιδί, που είχαμε δασκαλέψει από πριν, ώρμησεν έντρομο στο σαλόνι του Παλαμά, όπου ήσαν συγκεντρωμένοι ποιηται και λογογράφοι, και μεταξύν αυτών και ό Πετρινός Έλληνιστής κ. Κ. Νετρίχ, έήτησε τον Χατζόπουλον και τον άνήγγειλεν ότι τά γραφεία της «Τέχνης» καίγονται!.

Ο Χατζόπουλος κ' έγώ συνεννοημένοι βεβαία, πεταχτήκαμε άπάνου, ανατρέψαμε καρέκλες και τραπέζια, έφορεσαμε ξένα καπέλα και πατά και έξομήσαμε προς... κατ'όψειςιν του πυρός!

Μόλις όμως έβγήκαμε με φωνές έξω από σπίτι του Παλαμά, άντι να πάμε στα καιόμενα γραφεία του περιοδικού μας, κρυφτήκαμε πίσω από μια γειτονική μάγρεα περιμένοντας να βγούν και οι άλλοι.

Πράγματι σε λιγάκι είδαμε να σπεύδουν εις τον δρόμον άλλοφρονες όλοι οι καλεσμένοι του Παλαμά, που ήρχοντο να προσφύρου την βοήθειάν των, ή μάλλον να σώσουν από την πυκνιά τά πολύτιμα χειρόγραφα των...

Μεταξύν αυτών δέκονα και τον αγαπητόν Νετρίχ, ό όποιος τάχε χάσει και φώναζε με λυγμούς καθώς έτρεχε στο δρόμο μ' ένα ξένο καπέλο στο κεφάλι:

— Τά χειρόγραφα μου!... Τά χειρόγραφα μου!... Και δεν έχω κρατήσει κ' αντίγραφα...

Έννοείται ότι για λίγες ημέρες άναγκαστήκαμε έγώ κ' ό Χατζόπουλος να έξαφανιστούμε για ν' άποφύγουμε την μνήν των οίκτηων θυμάτων της μοναδικής αυτής φάρμας.

Σημειώσατε ότι ό Παλαμάς δεν μάς έσυγχώρησε ποτέ την άναστασίαν αυτήν, που κάναμε στο σπίτι του, όπως δεν έσυγχώρησε κατόν και την τρέλλαν του φίλου μας Χατζόπουλου, διότι όταν έγινε από την Γερμανίαν και παρουσιάσθη στον Παλαμά, βεβαίως ότι οδύεποτε ύπηρξε τρελλός, ό Παλαμάς του είπα:

— Ότι και να μου πής, έγώ θα έξακολουθώ να σε θεωρώ ως

ΑΠΟ ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΤΟ ΧΑΡΕΜΙ ΤΗΣ ΦΩΚΙΑΣ

Οι έρωτες της φώκιας.—Τά σήλαιά τους.—Αιματηροί και λυσσώδεις άγώνες.—Τά χαρέμια.—Οι μήνες των έρώτων.—Τό άγριον άλληλοφάγωμα κ.λ.π. κ.λ.π.

Ποιός θα μάς τό έλεγε ότι τά χαρέμια εύρίσκονται—ή μάλλον εύρίσκοντο, γιατί τώρα κατηγορήθηκαν και έκεί—όχι μόνον εις την σκοτεινήν Τουρκίαν, αλλά και επάνω μακρὰ στις βραχώδεις και παγωμένες άκτές των βορείων θαλασσών. Και μάλιστα χαρέμια, όχι Όθωμανίδων, όχι οδάλισκων, αλλά χαρέμια από... φώκες.

Τά χαρέμια αυτά, αν δεν έχουν τό μυστήριο και τό θέλητρο του Τουρκικού χαρεμιού, έχουν όμως πάντα μία έκφρασι περιέργη.

Η πολυγαμία είνε για τή φώκια ένα άγριο πάθος, που την κάνει πειό πολύ κτηνός, ένώ τον άνθρωπο τον κάνει λιγώτερο άνθρωπο.

Τά χαρέμια της φώκιας είνε άνώμαλες και σπηλαιώδεις άκτές θαλασσών, που αποτελούν διάφορες γαλαρίες, ή μια άπάνω στην άλλη, σχηματίζοντας έτσι ένα είδος έταξείας.

Έκεί καταφεύγουν τά άρσενικά την άνοιξη και περιμένουν τις οδάλισσες των που δεν άργούν να φτάσουν σε λίγες εβδομάδες. Άλλά, Θεέ μου, τί γίνεται έως να φτάσουν οι θηλυκές φώκες; Τι μάχες και τί χαλασμός!

Γιατί για ν' άποκτήσιν μία άρσενική φώκια τό χαρέμι της, στο όποιο θα περιμένει τις θηλυκές, πρέπει να ποτίσθι με αίμα όλον εκεί γύρω τον τόπο. Επίσης άγώνας μεγάλος γίνεται και για τήν άπόκτησι γαλαρίας κοντά στο κύμα. Γιατί οι θείσες αυτές είνε έπιφθονες και περιζήτητες, γιατί αι άναμενόμεναι δέσποναι τις προτιμούν από άλλες γαλαρίες που είνε ύψηλότεραι.

Έκεί σε κάθε μία από αυτές ό σύζυγος σιτίζει 15-20 φώκες θηλυκές, στο χαρέμι του τουτέστιν, και καίμια φορά ό γυναικωνιτης του Σουλτάνου αυτού παίρνει τόσες διαστάσεις καταπληκτικές, όσο καταπληκτική είνε ή δύναμις και τό θάρος που άναπτύσσουν οι άρσενικοί στις περιστάσεις αυτές.

Ο Άλεν στο σύγγραμμά του λέγει:

«Παρακολούθησα μία παλαιάχο άρσενική φώκια που έγκαταστάθηκε από τις πρώτες στην άκτή και άπάθησε νικηφόρος καίμια έξηνταράκι άντιζήλους που έποφθαλμίσαν να της πάρουνε τή θέση».

Σάν τελείωσε ή πολεμική και ερωτική περίοδος και οι θηλυκές φώκες άφήκαν τις φωλιές, τότε ή παλαιάχος βγήκε μονόφθαλμη, γεμάτη από πηλές, με σπαραχνα ματωμένα και ξεσημαμένα σε λουρίδες τά πτερυγία της, έρωτοτροπώντας ακόμα, ή άθεοφοβή, με 15-20 φώκες!.

Οι έρωτικοί αυτοί πόλεμοι των φώκων έχουν άπάνταστον άγριότητα. Οι πολεμισται πλησιάζουν ό ένας τον άλλον με προφυλαγμένο τό κεφάλι τους και καταφεύγουν σε διάφορες υποκρισίες προ της μάχης. Προχωρούν και άποσύρουν τό κεφάλι με ταχύτητα άστραπής, χωρίς να διακρίνουν μία στιγμή τον ύπόκοφο μνηστρο τους και τό δυνατό τους σφύριγμα, ένώ τό σπασμένο σώμα τους τι γυρίζει φουσκωμένο από άνωση.

Τό πρόγραμμα της μάχης είνε τό ίδιο πάντοτε.

Προσβολή από τό ένα μέρος για να πάρουνε τή θέση, υπεράσπισι από τό άλλο μέχρι τελειωτικής πνοής! Συμβαίνει καίμια φορά ό πολιορκούμενος να δειλιάσθι και να άφήσθι τή γαλαρία που κατείχε και να φύγη. Ο νικητής δεν τον καταδιώκει ούτε ζήτη να τον έξολοθώσθι. Τον αφήνει να πάη στο καλό. Ο άγων ήταν για τή θέση και τή θέση την έκέρδισε. Τότε περφησος, στη θέση της κατακτηθείσας γαλαρίας, σηκώνει ένα από τά πτερυγία που του έμειναν και τό πιάνει πάχω ν' άνέβηται για να δημοσιώσθι έπειτα από τό άναμμα της μίχης, άφίγων ένα ίκανοποιητικό μούγγοισμα.

Έχει δέ και γύρω του τό νού του, μήπως έρχεται και κανένας άλλος άπάντητής.

Όσες από τις άρσενικές φώκες κυκλοφορούν να κρατήσουν τις θέσεις που θα κυψύσουν, τις φυλάει νύκτα και ήμέρα και τις κρατούν από τό Μάιο ως τον Αύγουστο, που τελειώνει ή περίοδος των έρωτικών διαθεσών.

Τι τρώγουν; Μάς πητε, και τί πίνουν στο διάστημα αυτό;

Είπατε σχεδόν.

Στο διάστημα δηλαδή των τριών αυτών μηνών, τρέφονται με τό λίπος που έχουν άφθονο στο σώμα τους.

Είνε, λοιπόν, ή δεν είνε οι άρσενικές φώκες, τά ηρώικότερα πλάσματα που φαμπριάρουν ή φύσις μέσα στο παράδοξο και μυστηριώδες μηχανογείο της;...

Ο φυσιοδίφης

τρελλόν!

Άλλά όπως σας είπα, ό Χατζόπουλος ως φαρσέρ, ύπηρξε πηγή μοναδικών, χαριτωμένων ανέκδοτων, τά όποια ίσως διηγήθω άλλοτε...

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΑΒΑΝΑΣ

ΤΟ ΠΟΤΙΣΤΗΡΙ

Τώρα που πρέπει να γείνη μιά προσπάθεια για ένσεις πατριωτικές, πήρα κ' εγώ το παλιό μου σημειωματάριο, να συνδράμω κατά το δυνατόν.

*Ανοιξα μιά σελίδα του και βρέθηκα εφεδρος στο Μεσολόγγι.

Τι ζωή κ' εκείνη!

Οι Έλληνες, οι απαλλαγέντες, και οι... κορέοι, τ' είχαν βάλλει με το αίμα μας. Ήταν τότε παλαιότερος του Βαλκανικού πολέμου. Οι μὲν — οι Έλληνες και οι απαλλαγέντες, — μ' ας φώναζαν όταν περνούσαμε.

— Μέχρι ρανίδος! Μέχρι ρανίδος!

Οι δὲ — οι κορέοι, δηλαδή, — πρὸς κατώτεροι μ' ας τὸ πῖνον κάθε βράδυ.

— Αν εξακολουθούσε έτσι ἡ δουλειά, κάμποσες ακόμα μέρες, οι κορέοι του Μεσολογγίου, δὲν θ' αἶναν αἶμα, νὰ χύσουμε γιὰ τὴν πατρίδα...

— Ἀλήθεια, ἐκαπτόμουν καμ-

μιά φορά, τι ἔπαθε κ' αὐτὴ καὶ θέ-

λει αἶμα νὰ πῇ νὰ μεγαλώσῃ! Ἐγὼ

δὲν ἤμουν πατρίς, θὰ προτιμούσα

μύρα ἢ σαμπάνια.

— Μέχρι ρανίδος... Μέχρι ρανίδος!..

*Ενα αἶμα φτωχὸ καὶ ἐλκενὸ, γεμάτο ἀπὸ μικρόβια καὶ κατα-

καθίσματα καὶ κακομοιριά. Κιτρινωμένο ἀπὸ τὴν κακὴ ζωή, ξε-

πλωμένο ἀπὸ τοὺς πυρετοὺς, φαρμακωμένο ἀπὸ τὰ σεκέλια...

Ποιὸ παράξενα γούστα, ἔχει ἡ πατρίδα!

Τέλος πάντων ὅμως, ἀφοῦ τὸ θέλει, ἄς τὸ πῇ. Τὴν κερνάω τὸ δικό μου, γιὰτὶ σήμερον ἐγεννα δεκανέας καὶ σὲ λίγες μέρες, ἴσως καὶ λοχίας. Βλέπετε ἡμεῖς οἱ ἥρωες, τὰ πέρνουμε τὰ γαλόνια λίγο χονδρικοῦ, στὸν πόλεμο...

Καὶ μοναχὰ ἀπ' τὴν παλληκαριά μας!

Γιὰτὶ δὲν μπορῶ νὰ ἐννοήσω γιὰτὶ μὲ πήραν ἀπὸ τὴν φαντα-

στική μου ἀφάνεια καὶ μ' ἔκαμαν «κύο δεκανέα» καὶ λοχία.

— Σέρεις γυμνάσια; μ' ἐρώτησεν ὁ ἀξιωματικός.

— Σέρεις τὸν κανονισμό;

— Οὔτε ἰδεῶν ἔχω.

— Σέρεις τὸν χειρισμὸν τοῦ ὅπλου;

— Ὅχι.

— Τὶ τὸ στρατιωτικὸν ξέρεις;

— Τίποτε.

— Κάμετέ τὸν δεκανέα.

— Ὅχι! Ὅχι! Εὐχαριστῶ.

— Γιὰτὶ δὲν θέλεις; Σὲ λίγες μέρες θὰ προβιβάσῃς. Δὲν εἶνε

ντροπή νὰ εἶσαι δεκανέας.

— Μὰ τί νὰ κάμω;

— Σιωπῇ.

— Μ' ἀφοῦ δὲν ξέρω τίποτε;

— Σιωπῇ, εἰπα!

Βεβαίως, κατὰ τὸ ἥρωϊκὸν θὰ ἔχω, γιὰ νὰ μὲ προβιβάσουν ο-α-

δαίους. Ἄν εξακολουθῇ αὐτὴ ἡ στρατιωτικὴ μου πρόοδος, καθό-

λου παράξενο, νὰ μὲ δῇτε καὶ Διοικητὴ τῆς Μεραρχίας.

Ἄς εἶνε. Τὶ νὰ γείνη! Αὐτὰ ἔχουμε ἡμεῖς οἱ πολεμοχαρεῖς.

Τὸ βράδυ ἐκαθίσταμαι σὲ μιά ταβέρνα καπνισμένη, λαϊκή, μὲ δυο-

τρεῖς ἄλλους ἐφεδρους. Τὸν Μῆτσο, πλὴν εἶνε σήμερον ἀνώτερος δι-

καστικός τῆς στρατιωτικῆς δικαιοσύνης, ἕνα παιδί ἀπὸ τὴν Πόλη,

κ.λ.π. Στὸν τοῖχο διάφοροι ἥρωες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης,

ξωγραφιστοί, ἐκάλταν Τούρκους μὲ σαρίκια καὶ ἡμεῖς ἐλιανίζαμε

ἀνῆλως ὅλην τὴν Τουρκικὴν αὐτοκρατορίαν.

Κάποιος κιντάρων ἔξω ἕνα φεγγάρι ὀλόγυρο π' ἀρμένιζε μὲ

φουσκομένο τὸ πανὶ στὸν οὐρανὸ καὶ κάτω μιά ἡρεμὴ θάλασσα, ὅλο

γλῆκα καὶ διπλά φευγαλέες κοριτσιῶν

οσιές, εἶπεν ὅτι εἶνε κρῖμα ν' ἀφίνουμε

τέτοιους ὁμορφίτες καὶ τὴ ζωὴ καὶ νὰ

τάμε νὰ σκοτωθῶμε πάνω στὰ ξερο-

βούνα.

*Οἱ τοῦ ἐρριχθίκαμε ἀποκηρύ-

σόντες αὐτόν.

— Ἀναγός!

— Δεῖλέ!

— Προδότη!

Ἡ φράση Μεσολογγίτικη βραδεία

ἤλθεν εἰς βοήθειάν του. Ὅλα ἐκεῖ τρι-

γύρω συνέτρεχαν στὰ λόγια του. Ἡ

βραδεία ἦταν μιά μαγεία, τὰ μεξέβια

τόσο νόστιμα, τόσο χαροπὸ τὸ κο-

κινέλι, τόσο μεθυστικὴ ἡ μυρωδιά τῶν λουλουδιῶν. Ἀπὸ μακριὰ ἐρ-

χόταν ἕνα παραπονετικὸν Ρουμελιώτικον τραγουδι, πού νόμιζε κανεῖς,

ὅτι νανούγιζε τὴ μαγευμένη πλάση.

Κοιμάται ἡ Καπετάνισσα, ἡ νύφη ἡ κρινίτη

κοιμάται στὰ τριαντάφυλλα, σ' ἄσπρα τὰ σετονάκια,

τὸ πὼς νὰ τὴν ξυπνήσουμε, τὸ πὼς νὰ τὴς τὸ πούμε,

νὰ τὴν ραντίσω μὲ νερό, φοβᾶμαι μὴν κρυώσῃ,

νὰ τὴν ραντίσω μὲ κρασί, φοβᾶμαι μὴν τὴν οἰκίσω...

— Τὸ πὼς νὰ τὴν ξυπνήσουμε...

— Τὸ πὼς νὰ τὴς τὸ πούμε!

— Βρὲ παιδιά, μᾶς λέει ὁ Μῆτσος, νὰ σῖς πῶ τὴν ἀλήθεια, τώρα βλέπω πὼς δὲν εἶνε ἀσχημὴ ἡ ζωή.

— Ναί, τοῦ ἀπήντησεν ὁ Κωνσταντινουπολίτης, μὰ πρέπει νὰ εἶνε στὸν πόλεμον κανεῖς γιὰ νὰ τὸ καταλάβῃ.

Δίπλα μας καθόταν ἕνας γέρος, μὲ κατὶ γένεια ἄσπρα, πού ἀφῆταν ἀκανόνιστα στὸ στήθος του, σὺν νὰ ἦσαν γιανουριές. Μᾶς ἀκούσε τὸσσην ὥρα «κόποντας καὶ

ράποντας». Κόποντας τὴν

Τουρκία καὶ ῥάποντας τὰ

κοιμᾶτια τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Εἶχε

κατενθουσιασθεῖ, μὲ τὰ πατριωτικά

μας μέλλοντα κατορθώματα. Ση-

κώθηκε μὲ δακρυσμένα μάτια, νὰ

μᾶς ἐναγκαλισθῇ καὶ νὰ μᾶς φιλή-

σῃ. Τρέμοντας καὶ τείνοντας, τὰ

χεῖρα.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς...

εὐτυχεῖς... εὐτυχεῖς!...

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

— Νὰ μὴν κἀνῇ τὴν χάρι ἡ ἐλευ-

θερία νὰ πῇ ἕνα ἄλλο ποτιστήρι.

Ὁ γέρος ἐστάθη καὶ μᾶς κῦτταξε.

Ποῦ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τὸ νοιώσῃ ὅλα!

Σταμ. Σταμ.

— Παιδιά μου, εἰσθε εὐτυχεῖς!

— Εὐτυχεῖς! Γιὰτὶ;

— Γιὰτὶ θὰ ποτίσετε μὲ τὸ αἷμα

σας, τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Του κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

ΑΠΕΚΔΟΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ

Πώς έτιμωρεύσε τα κριτήρια του.—Τό «ξύλο».—Τί έπρεπε να λέγεται στο τραπέζι.—Ο γάμος, τὰ κλειδιά και ή σκευπα.—Γαβριηλίδης και Μερκούρης.—Οί περίπατοι του.—Ο «Εθνικός κομι-βερ-γιαζέρ», κλπ.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Η διαταγή του Γαβριηλίδη ήταν νόμος. Μια ημέρα φεύγων από το σπίτι του, είπε στην μητέρα του, ότι τα κορίτσια του το απόγευμα «να μη βγούν έξω». Το απόγευμα όμως ήλθαν κατι φίλες των κοριτσιών, καταφέρνοντας την γιαγιά τους και τις πέρνοννε μαζί περίπατο. Τό βράδυ, σάν γύρισε ο Γαβριηλίδης, ρώτησε την μητέρα του :

— «Νενοκαρού», βγήκαν τα «θηρία» δξω;

— «Θηρία» άλοκαλούσε τα κορίτσια του... χαιδευτικά.

— Ναι, του απήντησε η μητέρα του δειλά.

Συνοφρυώθη, σάν βαρυσυνεφασμένος ούρανός, και δεν είχε τίποτε.

Η σκηνή αυτή έγινε εις την Κηφισιά, όπου έμεναν παραθερίζοντες. Την άλλη ημέρα, που ήσαν τα κορίτσια του στο σχολείο στην Αθήνα, σ' ένα διάλειμμα βλέπουν να στέκη ένα κάρρο έξω από το σχολείο τους, και να είνε φορτωμένα τα κρεβάτια τους και τα μπαούλα τους από την Κηφισιά.

Ο Γαβριηλίδης, χωρίς να τους είχε τίποτε, πρωί-πρωί, κατέβηκε από την Κηφισιά, πήγε και συνεννοήθηκε με την Διευθύντρια του Παθναγωγείου—Σχολείου τότε Κεραγιάς, πρώην Τριανταφυλλίδου—έστειλεν άνθρωπον στην Κηφισιά και παρέλαβε τα πράγματά τους, και τις ενέγραψε στο Σχολείο έσωτερικώς.

Έκει δε τις άφηρε, έτσι κλεισμένες, δυο χρόνια !...

Άληχθάνετο το «ξύλο».

Δεν μπορούσε να ένοηση πως εύρισκοντο άνθρωποι να κτυπούν άλλους ανθρώπους, και πως ύπηρχαν άνθρωποι να άντέχωνται να δέρωνται από άλλους ανθρώπους.

Για τούτο μισούσε τις αξιωματικούς και τους χωροφύλακας. Μια φορά που έμαθε ότι ή διδασκάλα, έκτυπησε έστω και έλαφρά, την μικρή του κόρη, την απέσυρεν άμέσως από εκείνο το σχολείο.

Στο τραπέζι δεν επέτρεπε, κατά την διάρκεια του φαγητού, κουβέντες σοβαρές, λυπητερές και πρό πάντων κουβέντες για πολιτικά.

Όταν τον ρωτούσε κανείς, για τίποτε πολιτικό, εκείνος απαντούσε :

— Αυτές δεν είνε επιτραπέζιες όμιλίες, έμποδίζουν την χώνευσι. Μιλήστε για κολοκύθια, φασόλια, μακαρόνια, πίττε και τις χειρότερες ήλιδοιητες, αλλά λέξτε για πολιτικά !..

Για τον Γαβριηλίδη ή καλλιτέρα «κούρα» για τη χώνευσι, για την άνθρακν πάντα νεότητα, ήταν το γέλιο.

Κατά των Ελλήνων είχε το μεγάλο του παράπονο, ότι είνε ένας λαός που δεν γελάει. Κτι πολλάκις έλεγε :

— Άλλοίμονο από τη φυλή, που είν τα μούτρα της άγέλαστα, σάν τόν στυμένο το κυνόδι.

Οί οικείοι του, ότι άστείο άκουγαν και μάθαιναν, το φυλάγαν για να τού το πουνε στο τραπέζι. Τού έκαναν δε και γελοιογραφίες και τις έστηναν έμπρός του σάν καθότανε να φάη !

Τότε δε άντηχούσαν τα βροντερά, σκατσι του γέλοιου, που έμοιάζαν σάν πλήθους ολοκληρού καγχασιού.

Τοια πράγματα άφώριζε ο Γαβριηλίδης και τα είχε πάντοτε, ως έκοιδόν :

— Άνάθεμά τα, έλεγε, τον γάμον, τα κλειδιά και την... σκευπα.

Δεν ένοούσε να έχη κλειδωμένο

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΟΙΡΑΙΟΥ, ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

“Ο ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ,”

ΥΠΟ ΓΚΟΝΤΡΑΝ ΜΠΟΥΡΥΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ότι είχε δει δεν εΐταν παρά άτελής εικών του μαγευτικού πανοράματος που παρουσιαζόταν τώρα μπρος στα μάτια του.

Περιβόλι εΐταν αυτό ή παράδεισος; Εύωδιές, χρώματα, λελαϊδήματα ότι μπορούσε να θέλξει την ψυχή και τις αισθήσεις εΐταν εκεί παριασμένο μ' εξαετική άριονία.

Οί άραιοτέροι καρποί συνγωνίζοντο με τα πιο εύδιασμένα άνθη. Λευκά άγάλματα θεών και θεαινών φαινόντουσαν σάν να παίζουν κατ' απ' το μυστηριώδες ήμίφως των φυλλωμάτων. Έδω κ' έκει πηγές ανάβλιναν μουμουριστές. Τα νερά τους, ξεχειλισμένα σΐς μαρμαρίνες δεξαμενές, έτρεχαν σ' όλη την έκταση του άπεραντου αυτού κήπου και καταλήγαν σΐ μια θαυμασία λίμνη. Έκει, κύκνοι διάσχισαν τα νερά και μια μικρή βαρκούλα, που στην πρόμη της είχε ένα στέμμα και ένα οικόσημο, ταλαντευόταν, δεμένη από ένα μαρμαρένιο πάσσαλο.

Πέρα από τη λίμνη άλλα λουλούδια, άλλα φυλλώματα και στο βάθος τα αιανώδη δέντρα ενός μικρού δάσους των οποίων ό ήλιος έχρυσίζε τις κορυφές.

Και όμως μετά τις πρώτες στιγμές του θαυμασμού του, ό Φλορεστάν έβγαλε ένα θλιβερό άναστεναγμό γιατί μέσα στον παράδεισον αυτόν δεν έβλεπε πουθενά την όπτασι της περασμένης ημέρας με τον έμψυχώνη.

Τότε, όπως και την περασμένη μέρα, κάθισε στο παράθυρο και περίμενε ως το βράδυ, σκυφτός με τα μαλλιά άνεμίζόμενα στον άνεμο.

Στο τέλος ή τόση καρτερία του άνταμείφθηκε. Κατά το δειλί ένας όμιλος φάνηκε σΐ μια γωνιά του πάρκου. Μια γυναίκα προηγείτο.

Ό όκοκός της άνεπήδησε όπως εΐταν σκυμμένος. Ό Φλορεστάν, πριν ακόμη διακρίνει τα χαρακτηριστικά της, την άναγνώρισε. Τη συνόδεσαν μερικοί άκόλουθοι. Σήμερα φορούσε όλόκληρη άπλή τουαλέττα, την όποιαν έσυμπλήρωναν ένα περιδέραιο από κοράλλια και δυο όδδα στο στήθος.

Εΐταν νόμνη ή βασίλισσα ; Ό δυστυχισμένος ό Φλορεστάν κόντευε να τρελλαθή.

Στ' αλήθεια ή Δολόρα—γιατί αυτή εΐταν—εΐταν όραία όσο ποτέ. Περιπατούσε με βασιλική μεγαλοπρέπεια χαμογελώντας με χάρη στους μικρούς άκόλουθους της. Στάθηκε μπρος σ' ένα άλσος με γαιομέτι της ‘Ισπανίας. Άμέσως ό άκόλουθος έτρεξαν σ' ένα κρυλό κήπο περλίττερο κ' έφεραν ένα πλούσιο τάπητα της Σμύρνης με χτυπητά χρώματα, τον όποιον έστρωσαν κάτω. Άπάνω στον τάπητα έβαλαν μεταξοτά μαξιλάρια.

Τότε ή Δολόρα μσόγειρε εκεί, αφήνοντας τα μάτια της να πλανώνται μέσα στα φυλλώματα. Οί άκόλουθοι άμέσως άρχισαν να παίζουν διάφορα όργανα και να τραγουδούν.

Αυτό εΐταν το θέαμα που είδε ό Φλορεστάν εκείνο το απόγευμα, καθώς και πολλά άλλα άπογεύματα κατόπιν.

Ό Φλορεστάν φαντάστηκε τότε πως είχε καταλάβει γιατί τού έφραζε το παράθυρο ό Βρινδινός. Χωρίς άλλο θα ήθελε “ά προσπατέψει την ευγενή δέσποινα από τ' άδιάκριτα μάτια. Άπό το φόβο του δε ό Φλορεστάν μίπως τον άντιληφθεί και χάσει το έξαιρετικό αυτό θέαμα, έδιπλασίασε τις προφυλάξεις του για να κρύψει την παρουσία του στο παράθυρο.

Μά ένα βράδυ την έπαθε. Ό καρός εΐταν σκοτεινός, έβράδιαζε. Άν και “κατούσε μ' έμυμνη ό Φλορεστάν, μόλις διέκρινε τη σκιά της κομής της που εΐταν έαπλωμένη σΐ μια οσιάδα.

Εκείνη τη στιγμή ένας όρατος άνδρας και μια νέα φάνηκαν στον κήπο, προερχόμενοι από τον πύργο. Εΐταν ό κόμης της Θούνης συνοδευόμενος από τη Μαγδαληνή.

Λίγο πριν φθάσουν στο μέρος όπου βρισκόταν ή κόμης, είτε “μηχανικώς, είτε από κάποιο προαίσθημα, ή Μαγδαληνή ύψωσε τα βλέμματά της προς το παράθυρο—το όποιο είχε λόγους να νομίζει πως εΐταν κλειστό.

Βλέποντας εκεί το Φλορεστάν, στάθηκε σάν άπολιθωμένη.

Εκείνος την είδε τότε. Βλαστημώντας την άπερισεργία του, μπήκε μέσα άπότομα, χωρίς καν να υποπτευθεί ότι χρωστούσε τη ζωή του στη νέα εκείνη που όχηρή και ταραμμένη την έκοιτάζε.

— Άχ ! ψιθύρισε ή Μαγδαληνή, έπρεπε

να το προβλέπω αυτό, Θεέ μου ! Πρέπει να φύγει ! Να φύγει αυτός κούλας.

Ό κόμης είδε την όχρότητα της και με πατρική τρυφερότητα έβαλε το χέρι του στον ώμο της και την έρώτησε τι έπαθε, μά εκείνη τού είπε ότι δεν είχε τίποτε.

IX

Τό παρελθόν του όποκόμετος

Την επάνριο της ημέρας που ή Μαγδαληνή είδε το Φλορεστάν στο παράθυρο, ό Βρινδινός έτύπησε πολύ νωρίς.

Άπό την περασμένη μέρα οί έρευνές του είχαν τελειώσει. Άφου δεν είχε άνακαλύψει το θησαυρό, είχε πάψει να πιστεύει και στην ύπαρξή του.

Είμαι άρκετά βλάκας ! έλεγε μέσα του καθώς γνύνόταν. Μά την αλήθεια, είχε δικιο ή μητέρα μου... Τό θησαυρό θα τον έβαλε στο χέρι ή Μαγδαληνή. Μά τó παιγνίδι δεν έτελείωσε ! Αυτή πήρε τις χιλιάδες, μά εγώ θα πάρω τα εκατομμύρια !...

Ό Βρινδινός άνορθώθηκε και τα μάτια του έλαμψαν.

— Να ιδούμε τώρα, ψιθύρισε, ό νέος μας έχει καλά όδδια και καλά μάτια ;... Είνε όρα να καταφέρουμε το μεγάλο χτύπημα ;... Άς πούμε να τα πούμε στον όποκόμετά μας.

Σ' ένα λεπτό ό Βρινδινός βρισκόταν στο δωμάτιο του όποκόμετου.

Αυτός εΐταν ακόμα στο κρεβάτι του, αλλά δεν κοιμόταν. Εΐταν γεμάτος σκέψεις, χαρούμενος και θλιβερός μπερδεμένος.

Καθώς είδε τον Βρινδινό να μπαίνει μέσα, σκέφτηκε :

— Τό παράκα... Πάρα πολύ, παράτεινα τη διαμονή μου στο σπίτι του... Φαίνεται πως έρχεται γά με διώξει.

Και στ' αλήθεια ή φράση με την όποια άρχισε ό Βρινδινός δικαιολογούσε τη σκέψη του αυτή.

— Άγαπητέ μου κύριε, τού είπε, φαντάζομαι πως είστε πιο έντελώς καλά.

— Άλήθεια, απάντησε ό Φλορεστάν κοκκινίζοντας, είμαι έντελώς καλά χάρη σ' εσάς, άγαπητέ μου κύριε Βρινδινέ.

— Χάρη σΐ μέ, δε λέω οχι.

— Και γι' αυτό, εξακολούθησε ό Φλορεστάν με προσπάθεια, γι' αυτό σκέπτομαι... την έρχομένη βδομάδα ή... την άλλη... να σας άποχαιρέτησω...

— Θέλετε να φύγετε ;

— Είπε ό Βρινδινός ύψώνοντας τα χέρια του.

— Και πού θα πάτε, φτωχό μου παιδί ;

— Ό όποκόμες άνοισε κατάπληκτος τα μάτια του. Δεν έρχόταν λοιπόν για να τον διώξει ; Είχε γελαστεί ;

Ό Βρινδινός πλησίασε στο κρεβάτι το κάθισμα του και κλινάγοντας τη φωνή του, είπε :

— Άς μιλήσουμε έλεύθερα, σΐ φίλοι. Όπως άντελήφθη από μερικές φράσεις που σας έφωγαν στην άρρώστια σας, έχω λόγους να πιστεύω ότι στερείσθε κάπως χρημάτων.

Ό Φλορεστάν εσκάσε στα γέλια.

— Τόσο στερούμαι, απάντησε, ώστε αν τιναί κανείς εικονιζόμενες όρες τα ρούχα μου δε θάρρει ούτε λεπτά.

— Ε ! τότε πως θα φύγετε ;

— Πώς ; απάντησε με ύπερηφάνεια ό όποκόμες—δεν είμαι εύπειτος ; δεν έχω έίπος ; δε μπορώ να τó θέσω στη διάθεση ενός πρίγκιπος, ενός μεγάλου άρχοντος ;

Ό Βρινδινός έκούνησε το κεφάλι του και είπε :

— Δεν έχετε κανένα άλλο σκαπό, γιατί δε φαντάζομαι να ήθθατε στην Γουρραίνι για να θέσετε το έίπος σας στη διάθεση αυτού που θα σας προσφέρει τα περισσότερα.

Ό όποκόμες χαμήλωσε το κεφάλι του και άρχισε να σκέπτεται.

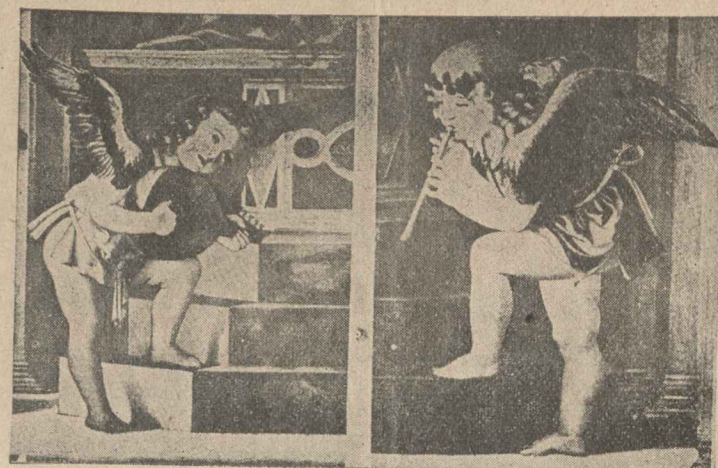
— Μη νομίζετε, εξακολούθησε ό Βρινδινός, ότι σας ρωτώ από άπλή περιέργεια, ενδιαφέρομαι και έχω μεγάλη επιθυμία να σας έξυπνησω.

— Όσο γι' αυτό είμαι βέβαιος, απάντησε ό όποκόμες, ώστε, αν μου τó επιτρέψετε, θα σας διηγήθω την ιστορία μου και ύστερα θα σας παρακαλώ να με συμβουλευσετε. (Άκολουθεί).

Ό κόμης έβαλε το χέρι του στον ώμο της και την έρώτησε τι έπαθε.

ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ

Μία ωραία τοιχογραφία από τὸν ναὸν τοῦ
Αγ. Πέτρου τῆς Ρώμης

Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

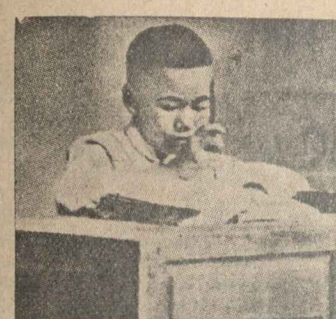
Μικροὶ Κινέζοι στὸν περί-
πατο

ΑΠΟ ΜΑΣ

Ἐνταῦθα Πέρο

ΤΥΠΟΙ ΚΙΝΕΖΙΚΟΙ

Κινέζος μαθητής

Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Ἰακ. Καρεῦτσι.—'Ο Κιθα-
ρωδὴς Ζάκ Λευὶ Δαβίδ.—'Ο Φλα-
ουτίστας

ΑΠΟ ΤΟ ΞΕΝΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ Ἑρμιόνη Μπάντελ, μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας Ἀγγλίδας ἡθοποιούς, στὸ δῶμα τῆς
Γκαλέρι τοῦ «Δάσους».

ΣΥΓΧΗΡΟΙ

Δύο περίφημες Ἀμερικανίδες ποὺ χαλοῦν τελευ-
ταίως τὸν Ἰόρκη.

Ἡ Ἀγγλὶς καλλιτέχνης Ἐντὶ Τζέγκ, μία ἀπὸ τὰς πλέον ὀνομαστάς ἡθοποιούς τοῦ Λονδίνου.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΩΜΟΥ

Η ΜΟΥΜΙΑ ΠΟΥ ΖΩΝΤΑΝΕΥΣΕ

ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥ ΤΟΥ "ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΥΚΟΛΑΚΑ, ΜΠΡΩΜ ΣΤΟΥΚΕΡ"

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Μιά χώρα όπου η αγάπη δεν ήταν αίσθημα ταπεινό και ποταπό, αλλά θείο ιδανικό της ψυχής... όπου μπορούσε να βρεθεί μια άλλη ευγενική ψυχή να ενώσει με τη δική της...

Σταμάτησε μια στιγμή, άμεσως ξανάχισε πάλι: — Τό ξέρω το αίσθημα αυτό, γιατί τόχω δοκιμάσει. Μπορώ να μιλώ γι' αυτό τώρα, απ' ού τόχω δοκιμάσει. Μπορώ να μιλώ γι' αυτό γιατί με κάνει να μπορώ να σάς διερμηνεύω τα αίσθημα της ψυχής αυτής της αρχαίας και σοφής βασιλίσσας, που τόσο διάφερε από τις άλλες, και που τόσο προηγήθη της εποχής της! Που η υπομονή της μπορούσε να υποτάξει τις δυνάμεις του Κάτω Κόσμου, και η αγάπη της, η λέξη πουνη χαραγμένη στο κόσμημα των εφτά άστρων, μπορούσε να υποτάξει όλες τις δυνάμεις του Πανθέου του Άπανω Κόσμου. Και ό άνθρωπος να ευχαριστημένη, επιζώντας να πραγματοποιηθεί αυτό τόνειρό της!

Εμείς οι άνδρες καθόμαστε σιωπηλοί κι ακούγαμε το κορίτσι αυτό που εξέθετε με τόσο εμπνευσμένη χάρη το σκοπό και τα σχέδια της γυναικός αυτής της αρχαιότητας. Κάθε λέξη της έδειχνε τη δύναμη της πεποιθήσεώς της και τα λόγια της της μάς έμάγευαν όλους, καθώς την ακούγαμε. Τα ευγενικά της λόγια, μιάς φαινόταν σαν να προήρχοντο από κάποια άλλη, δυνατότερη, ενδόμυχη φωνή της κι ό τόνος ακόμα της φωνής της έλγε αλλάξει γι' αυτό κι εμείς την ακούγαμε σαν να μιάς μιλούσε κανένο νέο πλάσμα, που έβρεθε από κάποιο άγνωστο κι παράξενο κόσμο.

Τό πρόσωπο του πατέρα της ήταν όλο χαρά και ευχαρίστηση. Όσο για μένα, έγω ήμουνα σάν βυθισμένος σε λήθαργο. Πού ήταν αυτό τό νέο, τό ακτινοβόλο πλάσμα, που έανάλαμψε μέσα στο σκοτάδι της αμφιβολίας μας;

Η αγάπη μπορεί να κάνει θαύματα στην καρδιά εκείνου που αγαπάει... Οι φτερούγες της ψυχής μπορούν κάθε στιγμή ν' απλωθούν στις πλάτες της αγάπης, που μπορεί έτσι άξαφνα να πάρη μορφή άγγελου. Όταν, στον περιπάτο μας εκείνο με τη βάρκα στο ποτάμι, είχα κυττάξει βαθιά μέσα στα θαμνίσια μάτια της, είχα θαυμάσει πράγματι τις πολλές χάρες της: άλλ' αυτή τη φορά όμως, η εμπνευσμένη αυτή εύλωττία της σάν φανότανε σαν αποκάλυψη. Η χαρά μου ήταν τώρα, όπως και του πατέρα της, άπειρη.

Όταν τέλος συνήλαμε όλοι από την εκπλήξή μας, ό κ. Τρελόνη, βαστώντας τό χέρι της κόρης του μέσα στο δικό του, εξηκολούθησε: — Τώρα, άς εξετάσουμε ποιά εποχή έσοκπευε η βασιλίσσα Τέρα ν' αναστηθί.

Καθώς έζρετε, τίστρα αλλάζονε στον ούρανό τη σχετική τους θέσι: τάσως μεγάλες, έμεις καθώς τά βλέπουμε μιά έλάχιστη μεταβολή αντίλαμπρόμενα. Μολταύτα μπορούμε και τά μετρούμε, όχι με χρόνια, αλλά με αιώνας. Μ' αυτόν τον τρόπο πόρτες ό σέρ Τζών Χέρσελ νά βρή τη χρονολογία που χρίστηκε η μεγάλη πυραμίδα της Αιγύπτου, χρονολογία που μιάς την όρίζει τό χρονικό διάστημα που απαιτείται για νά πάη ό πολιτικός άστρο από μιά ώριμήνθη θέσι σε άλλη. Άπ' αυτό μπορούμε νά συμπεράνουμε ότι δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πεί, ότι η αστρονομία των αρχαίων Αιγυπτίων ήτανε θετική επιστήμη, τουλάχιστο χίλια χρόνια πριν από τον καιρό της βασιλίσσης Τέρα. Λοιπόν, καθώς είπαμε οι άστέρες που άποτελούν ένα ολόκληρο άστερισμό αλλάζονε με τον καιρό στον ούρανό τη σχετική τους θέσι: παράδειγμα η Μεγάλη Άρκτος. Η μεταβολή της σχετικής θέσεως των επτά άστρων της Μεγάλης Άρκτου και στο παμμίγιστο ακόμα χρονικό διάστημα των σαράντα αιώνων, είναι τόσο ανεπαίσθητη σχετικώς, ώστε καλά—καλά δεν θά μπορούσε νά τη διακρίνη ένα μάτι που νά μνη είναι μαθημένο σε λεπτομερείς παρατηρήσεις: άλλα μπορούν όμως νά μετρούνη με όργανα βία τίστρα πούνα άπάνω στο ρουμπίνι ανταποκρίνονται στη θέσι των άστερισμών της μεγάλης Άρκτου; κι ό τι τό ίδιο ακριβώς συμβαίνει με τά διαφανή μέρη του βιβιού.

Ναι, είπαμε όλοι κι αυτός έξακολουθούσε: — Έχετε δίκιο. Η αντίστοιχία είναι πλήρης.

Και όμως, όταν η βασιλίσσα Τέρα κλειστηκε στον τάφο της, ούτε τίστρα του κορμιού, ούτε τά διαφανή μέρη του μαγικού βιβιού αντίστοιχούσανε στη θέσι των άστρων της Άρκτου όπως ήταν τότε!

Κυτταχτήκαμε μόλις σταμάτησε ό κ. Τρελόνη. Ένα νέο φως μιάς έφώτιζε τώρα. Και ό κ. Τρελόνη έξακολουθούσε, με τό ήθος ανθρώπου που ξέρει καλά τί λέει.

Βλέπετε τί σημασία έχει αυτό; Δεν καταλαβαίνετε τώρα τό

σκοπό της βασιλίσσης;

Η βασιλίσσα αυτή που την οδηγούσαν σε κάθε της πράξη από κρυφές επιστήμες των αρχαίων Αιγυπτίων, όρισε φανερά την έποχήν για την άνάστασή της, την όποιαν φαίνεται ότι της υπέδειξαν οι θεοί του Άπάνω Κόσμου οι ίδιοι. Κι άφού την άναστή την όρισαν οι θεοί των Ουρανών δε θά έξοράμβανε ή σάρα των ανθρώπων, άν μπορούσε νά έπωφεληθί;

Έτσι — κι' έδώ η φωνή του άλλαξε κάπως—μιάς δίδεται η καιρία νά γνωρίσουμε τον άρχαιο κόσμο καλά: άλλος κανείς, μπόρσε, ούτε άξιώθηκε τον καιρόν μας νά τον ίδη από τόσο κοντά, και ούτε θά μπορούσε κανείς ποτέ νά τό κατορθώσ.

Όλες οι μυστηριώδεις επιγραφές και οι συμβολισμοί αυτού του θαυμασίου τάφου αυτής της σοφής γυναικός είναι μιά άποψη λυγρή και τό κλειδί των πολλών αυτών μυστηρίων είναι τό παρρηγό αυτό κόσμημα που τό κρατούσε στο νεκρό χέρι της, αυτόν άπ' τη νεκρή καρδιά της, που έλπιζε πάντα πως θά ξαναχρηστούσε πάλι σ' ένα νέο κι ευγενικότερο κόσμο...

Λίγα πράγματα μιάς μένουμε τώρα νά συζητήσουμε. Μαργαρίτα μιάς έδωσε και καταλάβει καλά τους ευγενείς σκοπούς της βασιλίσσης.

Έδώ ό κ. Τρελόνη εκύτταξε τη Μαργαρίτα με χαμό, καθώς της μιλούσε, της χάρεινε τό χέρι.

Και νομίζω, τό λέω έλικρινώς, ότι έχει δίκιο, και μού φαίνεται, άν εινε βέβαια έτσι, ότι θάγε πολύ εύχάριστο για μένα νά παρασταθούμε σε μιά τέτοια εκπλήρωση έλπίδων επιθυμιών. Άλλά δεν πρέπει νά βιαζόμαστε, και νά βασιζόμαστε στα λόγια κι άβρια πράγματα που ξέρουμε ός τώρα. Έπειτα, η φωνή που ακούγουμε ν' ακούσουμε έρχεται από καιρούς πολύ διαφορετικά από τους δικούς μας: τότε λίγο λογαριάζανε τη ζωή του ανθρώπου κι' η ήθική της εποχής επέτρεπε νά παραμερίζεται εμπόδιο στην πραγματοποίηση της επιθυμίας ενός εξέχοντος κοσμοπολίτη. Πρέπει λοιπόν νά προσέχουμε.

Όσο γι' αυτό τό πέτρινο κιβώτιο, που τό λέμε «Μαγικό Κιβώτιο», είπα ότι νομίζω πως άνοίγει μόνο υπό την επίδραση ώρισμένων ειδους φωτός, η μάλλον καλύτερα υπό την επίδραση ώρισμένων ιδιοτήτων του φωτός άγνώστων σε μιάς: έδώ έχουμε ανάγκη δοκιμών και πειραμάτων: γιατί ός τώρα οι επιστήμονες δεν έξοράσαν ακόμα καλά τά είδη, τις δυνάμεις και τις ιδιότητες του φωτός. Χωρίς κίμια αμφιβολία, νομίζω πως μπορούμε νά θεωρήσουμε βέβαια ότι υπάρχουν διάφορα είδη και διαφορετικές δυνάμεις φωτός: και αυτό τό κεφάλαιο της Φυσικής επιστήμης μένει σχεδόν άνεξερεύνητο. Ξέρουμε τόσος λίγα, ός την ώρα τουλάχιστο, για τις διαφορετικές δυνάμεις που υπάρχουν στη φύση, που η φαντασία μας μπορεί έλευθερά νά φαντάζεται τις άνακαλύψεις του μέλλοντος. Έδώ και λίγα χρόνια έγιναν τόσες άνακαλύψεις, που δεν μπορούσε ποτέ νά σταθί κανείς πώτα. Η ρευστοποίησης του όξυγόνου η άνακάλυξη του ραδίου, του αερίου ήλιου, του πολωνίου, του άργου ή άνακαλύψεις των διαφορών άκτίνων Ραϊνγκεν ός καίτι καθοδικών άκτίνων και των άκτίνων Μπεκερέλ και τόσα άλλα. Κι' όπως μπορούμε νά δείξουμε ότι υπάρχουν διάφορα είδη φωτός, έτσι ακριβώς μπορούμε νά πούμε ότι υπάρχουν και διάφορα είδη φλόγος, κι' ότι ώρισμένες φλόγες έχουν ιδιότητες που δεν τις έχουν άλλες. Μπορεί μάλιστα μερικές από τις κυριότερες ιδιότητες: τις ύλεις νά μένουνε και μετά την καταστροφή ή την αλλοίωση των συστατικών τους. Χθές τό βράδυ τό σκεφτόμουνε αυτό: κι' έλεγα ότι, καθώς ακριβώς ώρισμένα έλαια έχουν ιδιότητες που δεν τις έχουν άλλα, έτσι μπορεί νά υπάρχουν ώρισμένες παρούσες ή άνέλεγε ιδιότητες και στις ενόσεις τους. Υποθέτω ότι θάγανε προέξει καμιά φορά ότι τό φως του λαδιού της έλλας δεν ποιάει εντελώς με τό φως του κεριού, κι' ότι η φλόγα του γαλαίου διαφέρει από τη φλόγα του πετρελαίου και του οινόπνευματος.

Έτσι κι' έγω σκέφτηκα άξαφνα ότι μπορεί νάχη καμιά έναρτική ιδιότητα τό λάδι που βρέθηκε μέσ' τά δοχεία, όταν άνοίξανε τον τάφο της βασιλίσσης Τέρα. Τά δοχεία αυτά δεν τά είχαμε χρησιμοποιήσει για νά βάλουμε μέσα τά σωτικά της βασιλίσσης, όπως κάνανε συνήθως: θά πή λοιπόν ότι τάχα βάλει εκεί για κάποιο άλλο σκοπό. Θυμήθηκα ότι στη διήγησή του, ό δόκ Χούιν, είχε σχολιάσει τον τρόπο με τον όποιον ήτανε κλεισμένα τά δοχεία: δεν ήταν ερμητικά κλεισμένα: και τ' άνοίξανε χωρίς καμιά δυσκολία. Τά δοχεία αυτά ήταν τοποθετημένα μέσα σε μιά σαρκοφάγο που, άν και ήτανε πάρα πολύ μακριά και μεγάλη και καλά σφραγισμένη, μπορούσε κι' άνοιγε εύκολα. Έπιγνα λοιπόν άμέσως νά εξετάσω τά δοχεία αυτά. Λίγο, πολύ λίγο από τό λάδι αυτό έμεινε μέσα στο καθένα, κι' είχε πηθεί σ' αυτό τό διάστημα πέντην χρόνια που μένανε άνοιχτά τά δοχεία που τό περιείχαν: μολταύτα, δεν είχε τελείως στερεοποιηθί: κι' άμα τό έξήτασα είδα πως ήτανε λάδι από κέδρο: διατηρούσε μάλιστα ακόμα τη φυσική μυρωδιά του.

(Ακολουθεί)

23 Μαΐου 1926

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

401

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΝΑΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

ΤΟΥ ΗΕΝΡΙ ΛΑΒΕΔΑΝ

Μιά βραδεία, σε μιά συναναστροφή, ένας από τους προσκεκλημένους κατηγορούσε τους χωροφύλακες και καταφερότανε εναντίον τους.

Έχετε πολύ δίκιο, τού φώναξα, δεν άξίζουν όλοι τους μιά πεντάρα! Και για νά σάς τό άποδείξω θά σάς διηγηθώ κάτι σχετικό. Στην έσχόλη έχω κληρονομιά ένα πρώην ένωμοτοδότη, τον γέρο Οδύμαν άπ' την Αλοτία, άρκετά έφρωστο μ' όλα του τά πενήνια όχτώ χρόνια. Άφού έπιασε κ' έκλεισε στη φυλακή άρκετούς κλέφτες και δολοφόνους, σήμερα ποτίζει λάχανα και ληλοδία και εινε πολύ ευχαριστημένος άπ' την έργασία του αυτή.

Ένα πρωί που βρισκότανε στις καλές του μού διηγήθηκε όρθιος μέσα στον κήπο τό εξής:

Εινε έννιά χρόνια τώρα, κύριε, πούμαι στην έπαρσία σας και είμαι πολύ ευτυχής, αυτό τό όμολογώ και μπροστά σας... περισσότερο ευτυχής παρά τον καιρό που ήμουνα χωροφύλακας. Άν θέλη και τις νιμωρή σκληρά τους κακούργους άντι νά τους κόβη ή νά τους στέλνη στο κάτεργο, καλλίτερα θάταν νά τους βάζη νά γίνουν... χωροφύλακες, για μερικούς ποιά μινες... Τότε θά βλέπαμε! Έτσι με την ποδιά που φορά τώρα φαίνομαι σάν ένας βλάκας και τίποτε παραπάνω... Έ, λοιπόν τράβηξα μόνη φτώχεια στη ζωή μου και μού συμβήκανε τόσα δυστυχήματα που θ' άποτελούσαν πρώτης τάξεως θέματα για διηγήματα...

Παντερόθνηκα πολύ νέος και τό τί τράβηξα τά πρώτα χρόνια γι' νά βράζω νά ξεθά μόν ένας θεός τό ξέρει. Άργότερα μούσθε άλλη συντροφιά... τό παιδί μου, ένα παιδάκι, που μού φαρμάκωσε τη ζωή, πούθρισε κι' έμένα και τί μύνα του για νά πη νά ζήσθ δεν έζωρ πού... και πώς...

Μά άπ' όλα τ' άτυχήματα που μού συνέβησαν τό πείδ τρομερό εινε τό εξής: Πρό δώδεκα χρόνων μιά όμορφη καλοκαιριάτικη νύχτα, με λαμπρό φεγγάρι, έκανα την συνήθη επίθεωρήσι μόν κοντά στο όδοος της Μπουλόννης, σ' τό όχηρώτα παρς τό Παού. Περατούσα σιγά σιγά μ' ένα σύντροφό μου Κοροϊκανό, κακό και όζύθμο που άκούονε και τό μυρήνη σάν περπατούσε. Θά ήταν δυο μετά τό μεσάνυχτα. Πού και πού περνούσαν άμύξια με ζευγαρόκια μέσα άγκυλισμένα. Άξαφνα άκούσαμε από καμιά τριανταριά βήματα μακριά μας μιά τρομερή κραυγή: — Βοήθεια! με σκοτώνει...

Τρέξαμε άμέσως και πέσαμε άπάνω σ' ένα άνθρωπο με μπλούζα, ό όποιος κρατώντας ένα μαχαίρι ήταν γονατιστός πάνω από ένα ύψηλό νέο με άνοιχτό παλτο, φράκο κι' όσπρη γραβάτα, που γόριζε, φαίνεται, από κανένα χορδ. Ο φενηάς δεν πρόφθασε νά φύγη. Σε μιά στιγμή τον έπιασε και τον έδεσε. Δυστυχώς όμως είχαμε φθάσει πολύ άργά γιατί τό θύμα, είχε δυο μαχαίριες στο πρόσωπο και με τά χερσά κομπί.

Έτρεξε αίμα πάνω στο πούκαμιάς του με τά χερσά κομπί.

Μείνε έδώ, είπα στον σύντροφό μου τον Κοροϊκανό! Θά γυρίσω με βοήθους κι' ένα φορείο για τον σκοτωμένο...

Σε, παλαιοφονιά, είπα στον κακούργο, βάδιζε μπρός και πρόσεξε!

Τραβήξαμε και οι δυο μας για τό τμήμα. Έκείνος δεν μιλούσε... και τί θά τον άφελούσε αυτό άλλωστε, άφού του είχα δειμένα τά χέρια, τον κρατούσα άπ' τό γιακά, και πρόσεχα. Περατούσε σιγά σιγά χωρίς νά λέει τίποτε, ούτε έγω είχα διάθεση για κοφίντα. Κι' όπως περνούσαμε κάτω από ένα φανάρι, σταμάτησε άξαφνα, με κοίταξε και μού ειπε:

Για κίταξέ με! Δεν με γνωρίζεις;

Κούνησε τό κεφάλι του για νά δείξει τά μαλλιά του πίσω κι' έπρεσε κάτω τό κασέτο του... Ήταν εκείνος!

Ο γιος μου ό Γιάννης!...

Θέ μου! όσο και άν εινε κανείς σκληρός, πάντα εινε στο βάθος άνθρωπος. Έτσι δεν εινε; Τό αίμα μου πάγωσε!...

Πώς δεν μούσθε συγκοπή και άν έπρεσε κατάχαμα ή δεν άρχισα νά τρέχω σάν τρελλός; Δεν έζωρ... Τάχα σ' όμω, ή καρδιά μου και τό μυαλό μου παγώσανε. Σ' ένα λεπτό θυμήθηκα χίλια πράγματα όλα μαζί... τό βάφτισμά μου... πόσο ήταν

ΠΟΙΚΙΛΑ
ΚΑΙ
ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ανατροφή Βασιλική

Μιά ημέρα που έγραφε μέσα στο σαλονάκι της, η Βασιλίσσα της Νορβηγίας, άκουσε νά της χτυπούν την πόρτα.

Ποιος είναι; ρώτησε.

Η Α.Υ. ό Πρίγκηπ Διάδοχος, ήκούσθη μιά ξερή, παιδική φωνή άπ' έξω.

Πολύ καλά νά περιμένη, απήντησεν η Βασιλίσσα. Κατά την έθιμοτυπία ό πρίγκηπ είναι υπό τάς διαταγάς της βασιλίσσης και όχι ή βασιλίσσα υπό τάς διαταγάς του πρίγκηπου.

Την παρατήρησιν αυτήν την ήσθάνθη ό πρίγκηπ, και κλαιόντας, σχεδόν, ξανάπε:

Νά μαμά! είμαι έγω ό μικρούλης σου Όλαφ!

Α! άν είναι έτσι έμπα, απήντησεν η βασιλίσσα. Πάντοτε γίνομαι εύτυχής, σάν βλέπω τό παιδάκι μου.

Τό παλάτι του καταδίκου

Ένας ποιητής του όποιου δεν θά έορτασθί ή εκατονταετηρίς ποτέ, εινε ένας κυνικός κακούργος Λαοσέν, όνυμαζόμενος, ό όποιος είχαν μόν άπίστευτον ευχέρειαν νά κάνει σίχους και νά επιτυγχάνη πρώτης τάξεως όμοιοκαταλήξιας.

Μέσα στη φυλακή του, περνούσε τον καιρό του, κάνοντας ποιήματα πολλά των όποιων έχουν κάποια ποιητική άξία. Είχε καταδικασθεί εις θάνατον και έκαμεν ένα πρώτης τάξεως ποίημα για την καρατόμησί του.

Τη στιγμή που του έκοβαν την κόμη, για νά του κόψουν κατόπιν τό κεφάλι εις την λαμπρόμνη, είχα μιά άφάνταστη ψυχραιμία, και έλεγαν άποτεινόμενος εις τους περί αυτών:

Όλα αυτά με κάνουν νά φαντάζομαι ότι είμαι ένας πλούσιος και δυνατός άρχοντας, όπως οι παλαιοί ηγέτες του μεσαιώγου.

Βγαίνω άπ' τον πύργο μου τό σιδηροδεμένο, έχω ένα όχημα εις την διάθεσί μου, έχω τους υπηρετές μου, που

είνε πρόθυμοι εις ός τους ήτοίμα, την προφορά μου, που με συνοδεύει, τώρα που έξοχώμαι και μ' άλλη αυτήν την συνοδεία, πάω νά κάμω τον περιπάτο μου, εις... τον άλλον κόσμο!

Όταν έφθασαν εις τον τόπον της εκτελέσεως ό Λαοσέν έξακολουθούσε τό άσπεία του και τους ώραιούς αυτοσχέδιους σίχους του.

Άρκετά τώρα, τον διάταξεν ό δήμιος. Η όσα έφθασε. Έχεις καμμία τελευταία θέλησι;

Ναι... Ήθελα νά μάθω... Κιγίζια!

Φυσικά δεν του έκαναν τό χατήρι αυτό, γιατί έν τούταυτη περιπέτεια έδωκεν για πολλά χρόνια τό κεφάλι του έφωρε νά μείνει ακόμα κολλημένο στον όμο του...

Συλλέκτης

γόστιμο μικρό, την κίμαρά μας σε όλο πάτωμα την φτωχή μάννα του πατρίαν σκομμένη άπάνω στην κοψία του, τά πρώτα βήματα του. Την χαρά ποίησάν όν έπρεπε τό κασέτο μου και τό φορδός... Υστερα άρχισα νά συλλογίζομαι την τρομερή καταστροφή... τη μύνα του που θά πέθανε σάν μπάινα... τό κακώγημά του άπ' τις έφημερίδες. Εινε πράγματα που δεν μπορεί κανείς νά τά ξεπνήσει... Υστερα λοιπόν άπ' τη φοίχη και την άπείθεια ποίησάν έναντίον του, άξαφνα ένοιώσα στην καρδιά μου μιά άπεριόριστη τρομερότητα και εισηπαχρία για τό παιδί μου, τό αίμα μου!...

Κίταξα δεξιά και άριστερά... Ό όρόμος ήταν έρημος και ήσυχος... Τού έλπισα τότε τά χέρια και τού είπα σιγά σιγά σπρώχνοντάς τον:

Αίγιε! τράβα, δίνε του!...

Δεν τον ξαναείδα πεί. Άν έκανα άσχημα, ό θεός άς με συγχώρησθ!...

Και λέγοντας αυτά τά λόγια ό γέρο Οδύμαν άρχισε σιγά σιγά σπρώχνοντάς τον... πόσο ήταν

Henri Lavedan

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΓΕΛΑ, ΠΑΛΗΑΤΣΕ!...

ΤΟΥ HENRI BORDEAUX

"Ενα πρωί το φθινόπωρον δυο χωριότες χτυπούσαν στην πόρτα μιας καλύβας γτωχικής. Μόλις είχε ξημερώσει κι' έκανε τρομερό κρύο.

"Ε! γέρο, δὲν ἀνοίγεις; φώναξαν κ' οἱ δυο χτυπώντας. Ἡ πόρτα ἀνοίξε με προσβλαψί και φάνηκε ἕνας γεροντάκος, με μιὰ μακριὰ γκριζὰ γενειάδα. Κότταζε τοὺς δυο χωριότες κ' εἶπε σιγανὰ και λυπημένα:

— Μὴ φωνάζετε τόσο πολὺ, γιατί θὰ τὴν ξυπνήσετε.
— Ποιά; ρώτησαν αὐτοὶ περιεργά.
— Τὴν γυναῖκα μου· εἶνε ἀρρωστή...
— Ἡ Λουίζα; Καὶ τί ἔχει;...
— Ζέστη και κρύο. Φοβάμαι πὼς δὲν εἶνε καλά...
— Τόσο τὸ χειρότερο ἂν και δὲν ἤρθαμε γι' αὐτήν.
— Γιατί ἤρθατε; Τί ζητᾶτε;
— Ὁ γέρο Τραμπιότ παντρεύει τὴν κόρη του σήμερα.
— Καὶ τί μ' ἐνδιαφέρει ἐμένα αὐτό;
— Περιμένε δὴ λίγακι. Δὲν παίζεις βιολί;
— Καὶ τί μὲ τοῦτο;
— Θὰ χορεύουν ὅλοι στὸ γάμο. Θὰ χορεύουν ὅλη τὴ νύχτα.

Αὐτὸς ποὺ εἰπαίξε φροσμονίκα εἶνε σιγαλιώτης και λείπει. Δὲν μένει λοιπὸν παρὰ τὸ βιολί σου, και πρέπει νὰ ῥθῃς.

Ἡ γυναῖκα μου εἶνε ἀρρωστή, πεθαίνει, οὐς εἶπα.

— Ἀς τὴν φυλάξῃ μιὰ γειτόνισσα.

— Δὲν ἔλθῃ γειτόνισσα ἐδῶ γύρω.

— Τότε δῶσε τὴς τὸ γιατρικὸ τῆς και κλει-

σε τὴν σπὴν καλύβα, διάβρω!...

— Δὲν ἔχω καρδιά νὰ παίξω βιολί. Εἶμαι λυπημένος...

— Πρέπει νὰ παίξῃς, γέρο. Τί εἶν' αὐτὰ ποὺ κάθεσαι και λές;

— Δὲν μπορῶ ν' ἀφίσω τὴν Λουίζα μου, φ-

χομαχδεῖ, οὐς λέω!...

— Ἐ κι' εἶπετα; Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ κἀνῃ τίποτα σ' ἕνα ποὺ πεθαίνει.

— Πρέπει νὰ μείνω σιμά τῆς.

— Δὲν θὰ ὠφελήσῃ σὲ τίποτα αὐτό, διάβρω!

— Πρέπει νὰ ῥθῃς. Σκέψου, δὴ κερδίσεις τόσα λεπτά...

— Τί νὰ τὰ κάμω τὰ λεπτά σὰν πεθαίνει ἡ γυ-

ναῖκα μου;

— Ὁ γέρο Τραμπιότ εἶναι γεμάτος χρυσάφι. Θὰ σοὺ δώσῃ ἕνα τάλληρο.

— Ἐνα τάλληρο γιὰ τὴ λύπη μου; Εἶνε λίγο...

— Θὰ σοὺ δώσῃ δυο τάλληρα.

— Δὲν φθάνουν οὕτε δύο... Ἐπειτα τί νὰ τὰ κάμω; Γιατί νὰ ῥθω σὸ χῶλι ποῦμαι;

— Θὰ καλοπληρωθῇς και θὰ ξεχῶς τὴ λύπη σου.

— Ἡ λύπη δὲν πληρώνεται.

— Ναί, ἀλλὰ ὁ ῥθῇς γιὰ τὸ νεκροκρέββατο! εἶπεν ὁ ἕνας.

— Θὰ σοὺ δώσῃ τρία τάλληρα, εἶπε κι' ὁ ἄλλος και πρόσθε-

σε: Εἶνε καλὸς μισομαῖς αὐτὸς σποδὸς σημερινὸς καιροῦς. Εἰ-

σαι μοναχὸς, λοιπὸν ἐπωφελήσου. Ὁ παίκτης τῆς φροσμονί-

κας θὰ γερῇ σὺ ἂν τὸ σιγαλὸ και κάθε μέρα δὲν γίνονται γάμοι.

— Κάθε μέρα δὲν ἔχει κανεὶς πεθαμένους, εἶπε πάλιν ὁ πρῶτος.

— Λοιπὸν θὰ ῥθῃς ἢ δὲν θὰ ῥθῃς; τοῦ ξανάπαν κ' οἱ δύο.

— Ὁ ῥθῶ, ὁ ῥθῶ, δὲν μπορῶ ν' ἀρνῶμαι, ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, εἶπε ὁ γέρος μ' ἀπόφασι, στενάζοντας.

— Στις πέντε τ' ἀπόγευμα θὰ σὲ περιμένουν, χωρὶς ἄλλο.

— Καλὰ, καλὰ, εἰμαστε σύμφωνοι.

— Λοιπὸν, καλὴ ἀντάμωσι!...

Β'.
Εἶνε τέσσερες ἡ ὥρα και ἡ Λουίζα ζῇ ἀκόμα. Σωμο-

λογήθηκε, μετὰλαβε, εἶνε πειὰ ἐν τάξει με τὸν καλὸ θεό.

Ἐλπίδα νὰ γιαιρεντῇ, δὲν ἔχει πειὰ! Τὰ μάτια τῆς εἶνε κλειστά, ἀνασαινε πολλὸ δονατὰ και βιαστικά.

Ἀν φάξῃς σ' ὅλο τὸ σπῆτι δὲν θὰ βῇς οὕτε μιὰ πεν-

τάρα! Ὅλα τὰ λεπτά πῆγαν σὲ γιατρικά, και χρειάζον-

ται πολλὰ γιὰ τὸ θάψιμο!

Ὁ ἄνδρας τῆς με τὸ βιολί κάτω ἀπ' τὴ μασχάλη τὴν

κωτάζει με γύφα, μιὰ κωτάζει και τὴν ὥρα ποὺ περ-

νάει και περιμένει τὸν θάνατό τῆς! Βαστάει ἀπ' τὸ χέρι

τὴν μικρὴ Κατίνα, τὴν μοναχοκόρη τὸς και στερᾷζει.

Πεινάει τρομερά, μιὰ σὲ σπῆτι δὲν βρίσκεται καθόλου

φωμί. Κ' ἡ μικρὴ Κατίνα νοιώθει φρικτὴ πείνα... Δὲν

ἔχουν καθόλου λεφτά. Ὅλες ἡ οικονομίες τὸν πῆγαν

σὲ γιατρικά. Καὶ τώρα θέλουν νὰ ἐξοδα γιὰ τὸ φέρε-

τρο, τὴν κηδεία, τὴν ταφή...

Τὸ ρολόγι τῆς ἐκκλησίας χτυπάει πέντε και ἡ

Λουίζα ζῇ ἀκόμα. Θὰ κοιμηθῇς λίγακι, Λουίζα μου, σκέ-

πτεταὶ ὁ γέρος τῆς... Πρέπει νὰ πῶ σὲ γάμο, νὰ παίξω βιολί και νὰ κερδίσω τὰ χρήματα ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴν ταφή σου. Ἄκου, Λουίζα, τῆς λέει δονιτὰ τώρα. Ὁ γέρο Τραμπιότ παντρεύει σήμερα τὴν κόρη του. Εἶνε κτηματίας, πλούσιος κ' ἔχει τὸ χέρι ἀνοιχτό. Μὰ τί σ' ἐνδιαφέρουν ἑσένα αὐτὰ, Λουίζα μου; Σὲ εἶσαι ἀρρωστή βαρειά, θέλεις ν' ἀναπαυθῇς κι' ὁ θάνατος ἀργεὶ νὰ ῥθῃ...

Γ.

Ἐκεῖ κάτω σὲ σπῆτι τοῦ κτηματία ποὺ τὸ σιγαλὸ με λουλούδια, τὰ παλληκάρια και τὰ κορίτσια ἔχασαν τὴν ὑπομονή τὸς περὶμένοντας. Ὁ βιολιτζῆς δὲν φάνηκε, θέλουν νὰ χορεύουν κ' εἶνε ὅλο φούκα:

— Κι' αὐτὸς ὁ γέρος με τὸ βιολί νὰ μὴν ῥθῃ...

— Ὁ ῥθῇ; δὲν ῥθῇ;

— Τρία τάλληρα δὲν τ' ἀρνεῖται κανεὶς ἔτσι εύκολα...

Κάθε τόσο βγαίνουν σὲν μυζήλο δρόμο και κωτάζουν με θυμὸ πρὸς τὸ βάθος, μιὰ κανεὶς δὲν φαίνεται...

Δ.

Στὸ σπῆτι τοῦ βιολιτζῆ ἡ Λουίζα πεθαίνει... Στις ἔξη τὴν ἔπιασε ἡ ἀγωνία. Βογγαδε βαρειά κι' εἶπετα σκαματῶ. Στενάζει βαρειά, εἶπετα ξαναστενάζει, ἀνοίγει τὸ στόμα τῆς και ξε-

ψυχδεῖ. Ὁ ἄνδρας τῆς κλαίει. Βιαστικά-βιαστικά τῆς ἔκλεισε τέλος τὰ μάτια, τὴν σκέπασε με τὸ καλλίτερο σεντόνι, χωρὶς νὰ κοιτάσῃ νὰ τὸ βῇ γιατί ἦταν ἕνα και μόνο κι' ἀπάνω σὲ τὸ ἱεζὶ ἔβαλε τὸν ἁγιασμό.

— Κακόμοιρη Λουίζα! ψιθυρίζει λυπημένος, ἀναπαύσου πειά... Ἐγὼ πάω νὰ δουλέψω!...

Καὶ κρατώντας με τὸ ἕνα χέρι τὴν μικρὴ

Κατίνα και με τὸ ἄλλο τὸ βιολί του ἔφυγε χω-

ρὶς νὰ κλειδώσῃ τὴν πόρτα, γιατί ὁ θάνατος

φθάνει γιὰ νὰ φυλάξῃ ἕνα ἔρμιο σπῆτι! Ἐκεῖ

νυχθώσῃ κι' αὐτὸς τρέχει, τρέχει, σὲν μεγάλο

δρόμο, κρατώντας τὸ παιδί του κοντανασαίνει

και τὸ παλτό του βιολί. Πάει νὰ τραγοῦδῃ, γιὰ

νὰ κερδίσῃ τὰ τρία τάλληρα ποὺ τοῦ χρειάζον-

ται γιὰ τὴν ταφή...

Στὸ σπῆτι τοῦ κτηματία περιμένουν ἀκόμα.

Κωτάζουν πρὸς τὸ δρόμο και συνομιλοῦν.

— Βλέπεις τίποτα;

— Δὲν φαίνεται ψυχὴ. Δὲν βλέπω κανένα, ἡ νύχτα εἶνε σκο-

τεινὴ. Τέτοια ὥρα δὲν θὰ ῥθῇ πειά, δὲν θὰ χορεύουσι, κακὴ δουλειὰ αὐτή...

— Γάμος κι' αὐτὸς χωρὶς χορὸ;

— Οἱ νέοι κουνετιάζουν και φιλονεικοῦν. Ὁ γέρο Τραμπιότ

εἶνε ἔξω φρενῶν. Εἶχαν πῆ πολλὸ περιμένοντας τὸν βιολιτζῆ,

μεθυσημένοι τώρα χειρονομῶν ὅλο θυμὸ.

— Νάτος! Νάτος! Ἐρχεται! φωνάζει ξαφνικά κάποιος.

— Εἶσαι βέβαιος; τὸν ρωτοῦν οἱ ἄλλοι μ' ἕνα σόμα.

— Ναί, ναί, εἶν' αὐτός.

Ὁ βιολιτζῆς ἔφτασε αὐτὴ τὴ στιγμή. Ἄν κ' ἔτρεξε και ἴδρωσε εἶνε ὅμως κατακίτρινος.

— Δὲν βιάζεσαι καθόλου, γέρο βιολιτζῆ, τοῦ λὲν θυμωμένα.

— Κάνει κανεὶς ὅ,τι μπορεῖ, ἀπαντεῖ με λύπη ὁ βιολιτζῆς.

— Δὲν ἀξίζει πειὰ τρία τάλληρα, φωνάζει ὁ Τραμπιότ.

— Δόσε δὴ θέλεις.

— Θὰ σοὺ δώσω ὅσο και πολλὰ εἶνε.

— Πολὺ καλὰ, δέχουμαι.

— Πίνεις ἕνα κρασί γέρο;

— Καλλίτερα λίγο φῶμι και τυρί, γιατί πεινώ. Κι' ἕνα γλυ-

κὸ γιὰ τὴν μικρὴ μου.

— Μὰ τί πῶσι μου, φαίνεται πὼς πεινᾷς πολὺ!

— Ἐτρεξα πολὺ σὲν δρόμο γιὰ νὰ προσφάσω.

— Καὶ τώρα πῶς τὸ βιολί σου. Μαρξεῖς νὰ παίξῃς και με γεμάτο σόμα!

Ε.

Ὁ βιολιτζῆς ὅμα ἔφαγε κ' ἦπε ἔννοιωσε καλύτερα

τὴς δυνάμεις του. Κωρόδισε τὸ βιολί του κι' ἄρχισε νὰ

παίξῃ πόλκες, βάλς, καντιλίτες. Εἶχε φωτιά σὲν δάχτυ-

λά του. Ἡ κόρη του καθότανε ἀνάμεσα σὲν πόδια του.

Ἐφαγε τὸ γλυκὸ τῆς, χόρτασε και χαμογέλαε ἐν ὅ,τι

γλεντιοῦν και χορεύουν. Δὲν συλλογιζεται πειὰ τὴν μὴ-

να τῆς ποῦνε μονάχη μέσα σὲν μαύρη κάμαρά τῆς!

— Κουρόδισπες, βιολιτζῆ; ρωτοῦν οἱ χορευταὶ τὸν γέρο.

— Ὅχι και τόσο, ἀπαντεῖ αὐτὸς με λύπη!

— Λοιπὸν πῆ ἕνα ζεστό κρασί και ξαναπαίξε.

Ξανάρχισε νὰ παίξῃ, μιὰ χωρὶς προσοχή, ἀφηρημένος.

Στὴν ἀρχὴ ἐπρόσχε κι' εἰπαίξε με τέχνη γιὰ νὰ κερδίσῃ

τὰ τρία τάλληρα, μιὰ σιγὰ-σιγὰ χαλίστηκε. Θυμήθηκε τὴν

γυναῖκα του, ἡ καρδιά του φούκωσε ἀπὸ λύπη. Τὸ δὲ-

Γλεντιοῦσαν κ' ἔχορευαν.

τὸν τοῦ βιολιῦ τοῦ τρέχει μονάχο του σὰν ἕνα σιγαλὸ ἄλογο ποὺ ἀπῆλθε ἀρησιωμένο... Ναί, ναί, ὁ γέρος σκέπτεται τώρα τὴν δουλειὰ του ποὺ βρίσκεται παγωμένη στὴν καλύβα, χωρὶς τὸν ἄνδρα τῆς και τὸ παιδί τῆς!

Θυμὸν ἔχει ξαφνικά ἕνα τραγοῦδι ποὺ ἀκούσε νὰ τραγοῦδῇ ὅταν οἱ ἀκούγοντες σὲν δρόμο. Ἦταν ἕνα τραγοῦδι τῆς φτώχειας κι' ἀκούγοντας τὸ νόμιζε κανεὶς πὼς ἀκούει πληγωμένα ἄνθρωποι νὰ γονυβάζουν. Μὰ τέτοια τραγοῦδια και μουσικὴ δὲν ταιριάζουν σὲ γάμο. Τί τὸν ἐνδιαφέρει διὸς τὸ γέρο; Παίξει τώρα κατὰ τὴν λύπη του! Κ' ἡ Κατίνα, ἡ κόρη του, τὸν βλέπει τρο-

μαγμένη. Τὰ ζευγαράκια ποὺ χορεύανε χόσανε τὸ βῆμα τους κι' ἄρχι-

σαν νὰ γυρίζουν σὰν βάρκες μέσα σὲν φουρτούνα! Ἐξάρνα

σταματοῦσαν.

— Ἐ! γέρο! Τρελλὰ ἔπαιξες; Τί μᾶς παίζεις αὐτοῦ; Τί

ἔπαιξε αὐτός, μήπως ἀκολουθεῖς καμμιὰ κηδεία;

Ἡ Κατίνα ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ μουρμουρίζει, χωρὶς

νὰ ἀποστῇ!

— Τὴν κηδεία τῆς μαμμᾶς!...

Ὁ γέρο-βιολιτζῆς εἶν ἀφηρημένος, τρέμει, δὲν ἔχει ποὺ

βρίσκεται.

Ἐκὲν τὸ ρολόγι χτυποῦν μεσάνυχτα. Οἱ χορευταὶ διώχνουν

τὸν γέρο-βιολιτζῆ διδοῦντας του δυο τάλληρα μονάχα. Ὁ γέρος

βγαίνει ἔξω και τραβεῖ με τὸ παιδί του μέσα σὲν μαύρη νύχτα,

ποὺ δὲν ἔχει ποῖος ὑποφέρει και ποῖος κλαίει...

— Μαμαῖ, μαμαῖ, πολλὸ τρέχεις, λέει ἡ μικροῦλα.

— Ὦς νὰ σὲ πάρω σὲν ὄμο μου;

Καὶ τὴν φορτάνεται και τρέχει πρὸς τὴν καλύβα του, γιὰ νὰ

βῇ τὴν γυναῖκα του ποὺ δὲν τὸν περιμένει πειά, ποὺ νεκρὴ

καθὶς ἦταν θὰ ξύλανε...

Ὁ προσκαλεσμένοι σὲν γάμο πίνοντας τὸ τελευταῖο ποτήρι

μῖαν γιὰ τὸ γέρο μουσικό:

— Ἐτάσε, ὁ φτωχὸς... και τραβεῖ δοξαριὲς ἀνάποδα!

— Δὲν ἀξίζει πειὰ νὰ διασκεδάσῃ.

— Δὲν θὰ τὸν ξαναπάρουμε...

Henri Bordeaux

ΕΝΑ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΞΙΧΝΙΑΣΤΟ ΔΡΑΜΑ

Ἡ φαντασία τὸν μυθιστοριογράφου ποὺ, ἀρέσκονται στὰ μι-

κράκη μυστήρια, δὲν θὰ ὑποκρούσε νὰ πλάσῃ ἐπεισόδιο τραγικό-

πο και μυστηριωδέστερο, ἀπὸ τὸ δράμα ποὺ συνέβη πρὸ ἑτῶν σ'

ἢ σὰν τὴν διασταύρωσι τῶν ὁδῶν Μεγάλου Ἀλεξάνδρου και

Κολοκωστού. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπῆτι αὐτὸ κατοικοῦσε ὁ Ἰταλὸς Ἀντώνιος Ἀ-

λόνος. Στὸ σπ

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ ΜΕΣΑ Σ' ΕΝΑ ΔΕΝΤΡΟ

Τὸν περασμένο Νοέμβριο βρισκόμουν στὸ Τεξάς, περιπλανώμενος σὰν ἀλλήτης ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, καὶ προσπαθώντας μ' αὐτὴ τὴν ἀνάποδο δριμύτητα νὰ ξεφύγω ἀπ' τὴν συνέπεια τοῦ παγεροῦ χειμῶνα ποὺ δὲν ἀστεϊεύεται σ' αὐτὰ τὰ μέρη. Ὁ ἀρχικός μου σκοπὸς ἦταν νὰ φθάσω στὸν Ἅγιο Ἀντώνιο, μὰ εἶχα χάσει τὸ δημόσιο δρόμο καὶ τώρα βρισκόμουν χαμένος μεσ' στὴν παγωμένη ἀνέμῃ.

Μόλις ἄρχισε νὰ σκοτεινιάζῃ κατέφυγα κάτω ἀπὸ μίαν πελώρια βαλανίδα. Ἡ νύκτα ἦταν παγωμένη, ὅχι ὅμως κ' ἀνίσχυρη ἐστὶν ποὺ δὲν ἄρχει νὰ μὲ πᾶρῃ ὁ ὕπνος. Ἐπειτα ἀπὸ μίαν ὥρα ἐξνήνησα, καὶ εἶδα ὅτι εἶχαν χαθεῖ ὅλα τ' ἀστρά πάνω στὸν οὐρανὸν. Κάτι μαύρα σύννεφα καὶ κάτι γρήγορες ἀστραπὲς δείχνανε πὺς δὲν θ' ἄρχιζε νὰ πιάσῃ βροχή. Τότε ἄρχισα νὰ τριγυρίζω τὸ βλέμμα μου μὴ τυχὸν καὶ ἀνακαλύψω κανένα καταφύγιο ποὺ νὰ μὲ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν πόρα. Μὰ τίποτα. Παντοῦ χιόνι, χιόνι.

Ἐξάφνα μὲ τὴ λάμψη μιάς ἀστραπῆς, διέκρινα μίαν μεγάλην τρύπα τρία πόδια ψηλὰ ἀπ' τὴ γῆ, κ' ἀκριβῶς πάνω στὸν κορμὸ τοῦ δέντρου ποῦκα καταφύγει. Φαινότανε πολὺ μεγάλη κ' ἱκανὴ νὰ μὲ χωρέσῃ ὁλόκληρο. Μόλις ἄρχισαν νὰ πέφτουν ἡ πρῶτες χοντρές ψυχάλες σκαρφάλες ἀπάνω κ' ἄρχισα νὰ ἐξετάζω τὸ κοίλωμα τῆς. Ἦταν αὐτὸ ὅπως τὸ ἤθελα. Μποροῦσε νὰ χωρέσῃ μέσῃ ὅλο μου τὸ σῶμα ἀνετα. Ἐμοιαζε σὰν ἓνα μικρὸ σπήλαιο, κ' εἶχε μίαν ἀπότομη κλίση πρὸς τὰ ἔμπροσθεν. Ἀπὸ ἑξῆς πρῶτα τὸ ἔνα μου πόδι μέσα μπήκα μὲ προσοχὴ μὲς σ' τὴν τρύπα, στηριζόμενος στὴν ἀριστερή, γὰρ ν' ἀποφύγω καμιά ἀπότομη πτώση.

Σὲ λίγα λεπτά εἶχα ἱσταθεῖ. Ἐξῆς εἶχε ἄρχει νὰ βρέξῃ δυνατὰ. Χωρὶς νὰ σκεφθῶ κἀν ὅτι μποροῦσε νὰ συνέβαινε κανένα ἀπρόοπτο, κορυφωμένος ὅπως ἦμουν, κοιμήθηκα. Πόσο κοιμήθηκα δὲν ξέρω. Ξέρω μόνο πὺς ἐξνήνησα τρομαγμένος. Γὰρ μίαν στιγμὴν δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω ποῦ βρισκόμουν. Μισοκαθημένος, μισογυρισμένος ἀνάμεσά σ' ἓνα ξύλινο φέρετρο, εἶχα χάσει κάθε ἀνέση ποῦκα πρὶν νὰ μὲ πᾶρῃ ὁ ὕπνος. Ὅταν συνήλθα λίγο ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐκπληξία τότε κατάλαβα τί συνέβαινε. Τὸ σῶμα ξύλο ποὺ μοῦ χρησίμευε γὰρ βίας εἶχε ὑποχωρήσει ἀπ' τὸ βάρος ποὺ τοῦδ' ὅπως τὸ σῶμα μου, κ' ἔτσι ὀλισθήσα πιο χαμηλὰ μέσα στὸν κορμὸ τοῦ δέντρου. Ἦμουν περὶ σφηνωμένος, κ' ἡ τρύπα δὲν ἔφτανε πρὸς τὸ δέντρο. Ἦμουν περὶ τέσσερα πόδια πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου. Τὸ πρῶτο μου ἐξημέρωσε μὲ κυριεψὲ τρομὸς. Τ' ἀριστερὸ μου χερὶ, τεντωμένο καὶ ὡς βρέθηκε ἦταν περὶ σφηνωμένο ἀνάμεσά πρὸς τὸ σῶμα μου καὶ τὸ ξύλινο περιφραγμά, μὲ παλάμη κλειστὴ σχεδόν, χωρὶς νὰ

τὸ κινήσω. Τουναντίον τὸ δεξιὸ μου ἦταν τόσο πολὺ σφιγμένο, πὺς καθε κίνησις ἐστὶ καὶ ἡ παραμικρὴ μοῦτανε ἀδύνατη. Μ' ἀόριστη προφύλαξι, σήκωσα τὸ δεξιὸ μου χερὶ ψηλὰ. Τὰ δάχτυλά μου μόλις φτάνανε τὴ κάτω ἀκρὴ τῆς τρύπας. Προσπάθησα νὰ πιάσω ἀπ' αὐτὴ. Ἐξάφνα ὅμως τὸ σῶμα ξύλο, ποῦχε πιάσει τὸ χερὶ μου, ὑπεχώρησε, τὰ δάχτυλά μου χάσανε τὸ στηρίγμα τους, κ' ἔπεσα κἀνοντας ἓνα μαλακὸ θόρυβο, μὲς σ' τὸ κοίλωμα. Ἡ δύναμις αὐτῆς μου τῆς πτώσεως ἦταν τέτοια, ποὺ ὀλίσθησα ἀκόμη χαμηλότερα, ἀπ' ὅτι ἦμουν πρὶν, κ' ἐννοίωσα τὸ σφίξιμο στὸ σῶμα μου περισσότερο. Τώρα πιά δὲν ἔφτανε τὴν τρύπα. Ἀρχισα μάλιστα νὰ αἰσθάνομαι κ' ἓνα δυνατό πόνο στὰ πόδια, προσπάθησα νὰ μετακινήσω ὅστω καὶ λίγο, τὸ σῶμα, μὰ δὲν μπόρεσα. Τ' ἀριστερὸ μου χερὶ ἐξοκολουθοῦσε νὰ μὲν ἀκίνητο καὶ σχεδὸν παραλυμένο. Τὸ κεφάλι μου μόλις μποροῦσα νὰ τὸ κουνήσω δυὸ τρεῖς ἴντσες καὶ τὸ δεξιὸ μὲν χερὶ ποὺ τὸ κρατοῦσα ἀκόμη ψηλὰ σηκωμένο πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου, δὲν μποροῦσα νὰ τὸ κατεβῶ καὶ κουραζότανε κ' αὐτὸ πολὺ.

Τὸ στόμα μου, ἡ μύτη μου, τὰ μάτια μου, καὶ τ' αὐτιά μου ἦταν γεμάτα ἀπὸ ρίγια, ποὺ τριβόντουσαν καὶ πέφταν ἀπ' τὸ σῶμα κορμὸ τοῦ δέντρου. Στὸ μεταξύ ἄρχισε νὰ μὲ βασανίζῃ μίαν ἀνυπόφορη δίψα· τὸ λάρυγγί μου ἦταν φλογισμένο. Γὰρ μίαν στιγμὴν μοῦρεθ ἡ ἰδέα μὴπως μπόρεσω κ' ἐλευθερωθῶ ἀπ' αὐτὴ τὴ φυλακὴ. Θυμήθηκα ὅτι εἶχα

[Κατὰ τὴν ἀφήγησιν τοῦ παθόντος Χάρρυ Κορσέτ]

ἓνα μικρὸ μαχαίρι μαζί μου. Ἡ καρδιά μου ὅμως πιάστηκε στὸν θυμὸν καὶ ἐβόρστανε στὴ τσέπη τοῦ παντελονίου μου.

Προσπάθησα νὰ κινήθω γὰρ νὰ μπόρεσω νὰ βάλω τὸ χερὶ μου σὲ καμμιὰ τσέπη, μὰ δὲν τὸ κατόρθωσα καὶ παρατήθηκα γυμνὰ ἀπ' τὸ σκοπὸ μου αὐτόν. Ὁ πόνος ποὺ αἰσθάνομαι ἀκόμη σὲ πόδια μου ἦταν ἀνυπόφορος, ὡς τόσο ὅμως βρισκόμουν ἀκόμη σὲ αἰσθήσεις μου. Ἀρχισα τότε νὰ φωνάζω μὲ μανία, ἀλλὰ μὲ ἔλασσαν ἐλπίδες γὰρ ν' ἀκουσθῶ. Ὅλη ἡ γύρω περιοχὴ εἴτανε τέλειος ἔρημος.

Στὸ τέλος κουράστηκα ἀπ' ὅλες μου αὐτὲς τὴν ἀπελευθερωτικὴν προσπάθειαν, κ' ἄρχισα νὰ σκαλίζω ἀφηρημένα τὸ μαλακὸ ξύλο μὲ τὰ δάκτυλά μου ἐλευθεροῦ μου χερσὶν. Γὰρ μίαν στιγμὴν μοῦ φάνηκε πὺς ἄκουσα βήματα ἀπ' ἔξω. Ἀρχισα πάλι νὰ φωνάζω. Καμμιὰ ἀπάντησις ὅμως.

Σιγὰ-σιγὰ ἄρχισα νὰ καταλαβαίνω ὅτι δὲν εἶχα τὴ δύναμι νὰ κινήθω. Ἐννοῦσα νὰ μούχωνται μικρολιποθυμίες, κ' ἡ σκέψις μου χάσανε τὸν εἰρηό τους. Ἡ δίψα μου εἴτανε τρομερὴ ἔβγαζε τὴ γλῶσσά μου ἔξω καὶ προσπαθοῦσα νὰ δροσιθῶ ἀπ' τὴν ἕλαση ψυχάλες ποὺ μοῦστελνε ἡ βροχὴ, ἀπ' τὴν τρύπα. Μὰ αὐτὴ ἡ τρυφάνια μοῦ μάλωνε ἀκόμη τὴ δίψα ποῦκα.

Ἐπὶ τέλους παρεδόθηκα τελείως στὴν τύχην. Ἐγκατέλειψα κάθε ἐλπίδα, κάθε ἐπιθυμία ζωῆς. Τὸ μόνο ποὺ ἐπιθυμοῦσα ἦταν ὁ θάνατος. Ἡ μέρες περνοῦσαν, ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλη, καὶ μὲ τὸ πέρασμα τους ἄρχισα νὰ χάνω τὴ μνήμη μου, καὶ νὰ μὴ ξέρω πόσους χρόνους περνοῦσε.

Ἐξάφνα ὅμως ἓνα εὐχάριστο θρόϊσμα ποὺ τὸ συνώδευε ὁ ἦχος κάποιων βημάτων, ἀπ' ἔξω, μὲ βγάλανε ἀπότομα ἀπ' τὸ λήθαργό μου αὐτόν.

Ἦταν κάποιος! Γὰρ μίαν στιγμὴν ὅλες ἡ σκέψεις τοῦ θανάτου πῆγαν κατὰ μέρος. Ἐδοκίμασα νὰ φωνάξω ἀλλὰ γὰρ δύσυχια μου δὲν εἶχα πιά δύναμι ν' ἀφθόρῳσα λέξι. Συνεκέντησα ὅλες τὴς δυνάμεις ποὺ μοῦ μένανε ἀκόμη σὲ μίαν μανιώδη προσπάθειαν, καὶ κατόρθωσα νὰ βγάλω ἓνα μούγγισμα ἀγρίου θηρίου.

Ἐμοῦγγισα πάλι αὐτὴ τὴ φωνὰ δυνατώτερα.

— Ποῦ εἰσάστε; ρώτησε τότε μίαν φωνὴ ἀπ' ἔξω.

— Μέσ' στὸ δέντρο! Ἐπρόφερα καὶ λιποθύμησα.

Ἐπειτα βρέθηκα, χωρὶς νὰ τὸ νοιώσω, ἔξω. Ἀνάμεσά στὰ χέρια τῶν σωτήρων μου. Κ' ἡ πρώτη λέξις ποὺ ψιθύρισα ἦταν:

— Νερό!

Μὲ πῆγε σ' ἓνα κοντινὸ ποτάμι κ' ἦπα μέσα σὲ λίγα λεπτά ἓνα ὁλόκληρο γαλόνι!...

Τώρα εἶμαι μίαν βδομὴν ἰδὸν καὶ ὁ γιατρός μοῦρεθ ὅτι χρειάζεται νὰ ἀπαντῶς δύο ἐβδομάδων ἀκόμη. Ἦμουν αἰχμάλωτος μέσα σ' αὐτὸ τὸ δέντρο, δέκα μέρες, χωρὶς νερὸ καὶ χωρὶς φαί!

(Ἀπ' τὸ Ἀγγλικόν)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΕΥΤΥΧΙΑ

Καθόμαστε σὰν πάντα οἱ δύο
βράδυ στὸ σπίτι ἀντικρινὰ τῆς
γυμνῆς ἡμῶν στὸ βιβλίον
κ' ἦταν σκυμμένη στὴ δουλειά της.

Καὶ τὸ βιβλίον αὐτὸ ἦταν στίχοι,
ψυχὴ ἀπὸ λάμψη καὶ ἀρμονία
ἔτσι ἔκει τ' ἀνοίξει σὴν τέχνη
καὶ νὰ τὴ διάβασα:

«Εὐτυχία!

Λουλουδί, σὲ ποιά χώρα ἀνθίζεις;
οἱ ποῖο γιαιλό, μαργαριτάρη;
Ἀστέρη, ποῖες μεριεὲς φωτίζεις,
καὶ ποῖες καρδιές, οὐράνια χάρι;

Ποῦ, Χερουβεί, φτερά διπλῶνεις,
Νεοαῖδα, ποῦ δροσοποιεῖσαι;
Εἶσαι διαμάντι καὶ δὲ λῶνεις
ἡ καταχνιά εἶσαι καὶ σκορπίσαι;

Ἀδὴς, παράδεισος σὲ κρύβεις;
Στὸν κόσμον ἡ σὴν ἐρημία,
μέσ' σὲ παλάτι ἢ σὲ καλύβη,
πῆς μου, ποῦ βροσκεῖς, Εὐτυχία;

Δίχως τὰ μάτια ἀπ' τὴ δουλειά της
νὰ τὰ σηκώσῃ, ἔξω! Ἀπεκρίθη
τρεμουλιαστὴ μὲ τὴ λαλιά της
μὴ μουσικὴ σὲ σπῆτι ἐχθρὴ.

Κι' ἓνα καρδιοχτύπο μὲ πᾶναι
κ' ἀμύλητ' ἁλτάρια ἀφῆλτα,
γιατὶ πὺς ἄκουσα μοῦ ἐφάνη
τὴν Εὐτυχία τὴν ἰδία!

Κωστής Παλαμάς

ΕΠΙΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΩΡΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ποῖα ὥρα πεθαίνουν συνήθως οἱ ἄνθρωποι. Τί πιστεύει ὁ λαὸς καὶ τί λένε οἱ γιατροί. Τί ἀπέδειξαν αἱ στατιστικαί. Ὁ θάνατος κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός. Γιατὶ πεθαίνουν οἱ ἄνθρωποι τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας. Τί πιστεύεται ἐν Ἑλλάδι. Ὁ φέβος τῆς νύκτας. κ. τ. λ. κ. τ. λ.

ΙΣ ὅλους τοὺς λαοὺς ἐπικρατεῖ ἡ πρόληψις ὅτι συνήθως ὁ θάνατος ἐρχεται τὴν νύκτα καὶ μάλιστα τὰ μεσάνυχτα.

Τὴν νύκτα γίνονται ὅλα τὰ ἀποτρόπαια πράγματα. Τὴν νύκτα ὁ δολοφόνος παρὰ λόγους καὶ σκοτῶναι τὸ θυμὸν τοῦ εἰς τὸ σκότος. Τὴν νύκτα ὁ κλέπτης βγαίνει καὶ ὁ προδότης τὴν νύκτα τρυγίμενος εἰς μαῦρον μανδύαν, μὲ τὸ καπέλο χαμένο ἔως τὰ μῆτα κρύβεται εἰς τὰς σκοτεινὰς γωνίας διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἀπαίσιον ἔργον του.

Καὶ ὁ Χάρως λοιπὸν, ὁ μέγας αὐτὸς φονιῆς καὶ κλέπτης, κατὰ τὰς λαϊκὰς προλήψεις ἐπιπίπτει κατὰ τὴν ἀρεστώτην τὴν νύκτα, καὶ μεσάνυχτα κατὰ προτίμησιν.

Εἶνε βάσιμος ἡ γνώμη αὕτη, ἡ ὅποια ἐπικρατεῖ γενικῶς εἰς ὅλον τὸν κόσμον; Ἐπάρχει τουλάχιστον εἰς αὐτὴν κάποιο ποσὸν ἀληθείας; Ἡ εἶνε μῦθος;

Ἡ ἐπιστήμη ἐπρόσεξε τὸ σημεῖον αὐτὸ καὶ ἠθέλησε νὰ τὸ ἐξηγήσῃ.

Θεωρητικῶς ἡ ἐν λόγω πρόληψις φαίνεται πολὺ λογικὴ καὶ ποτὶ ἀληθοφάνειαν. Ὁ ἥλιος δὲν εἶνε ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς ἐπὶ ὅλης τῆς γῆς καὶ τουλάχιστον; Φοισκὸν λοιπὸν θὰ ἦτο ὁ θάνατος ἀπὸ τὴν πύριν, τὸ σταμάτημα τῆς ζωῆς καὶ ἐπερχεται τὴν ὥραν ποὺ ὁ ἥλιος εἶνε κρυμμένος γὰρ μᾶς. Τὴν νύκτα ποὺ δὲν ἰσχυρὸν ὁ ἥλιος φαινομένην θὰ ἦτο νὰ εἶνε μικρότερα ἡ ἀντίστασις τοῦ ὀργανισμοῦ μᾶς κατὰ τοῦ θανάτου.

Ἐξ ἄλλου εἶνε παρατηρητέον ὅτι εἰς τὰς πλείους ἀσθενείας παρατηρεῖται κάποια ἐπιδείνωσις τὴν νύκτα. Ὁ ἄρρωστος φαίνεται περισσότερον καταβεβλημένος τὴν νύκτα, ἀγωνία. Κάθε πρῶτ' ὅτε παρατηρεῖται κάποια σχετικὴ βελτίωσις.

Καὶ ἐπὶ ἄρρωστων καὶ ἐπὶ ὑγιᾶν ἀνθρώπων, τὴν νύκτα παρατηρεῖται κάποια ὑψώσις θερμοκρασίας.

Τὴν παράδοξον λοιπὸν ἂν οἱ περισσότεροι θάνατοι συνέβαινον τὴν νύκτα;

Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε μίαν ὑπόθεσις. Ἡ δὲ ἐπιστήμη βολίζει μὲν με ὑποθέσεις, ἀλλὰ εἶνε ἀνάγκη ἀποδείξειν διὰ νὰ βασισταῖ. Καὶ τὰς ἀποδείξεις, εἰς τὸ ζήτημα αὐτό, μόνον ἡ στατιστικὴ εἰσφέρει νὰ τὰς δώσῃ.

Τί λέγει λοιπὸν ἡ στατιστικὴ;

Πιστεῖ τὸ θετικὸν, δοστικὸν, ἀκόμην.

Ἐγιναν εἰς πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου πολλαὶ στατιστικαὶ καὶ ἔδωκαν ἀποτελέσματα πολὺ διάφορα.

Ἐνας Ἀμερικανὸς ἱατρός καθήρτισε στατιστικὴν ἐπὶ τῇ βάσει 24.000 θανάτων εἰς τὴν Ν. Ἰόρκην. Ἀπὸ τὴν στατιστικὴν αὐτὴν βγαίνει ὅτι οἱ περισσότεροι θάνατοι συμβαίνουν περὶ τὴν ὥραν ἀπογευματινὴν ὥραν. Εἰς τὸ ἴδιον συμπέρασμα κατέληξε καὶ κάποιος Ἀγγλὸς ἱατρός εἰς τὴν Γ' Λοσκόνβην.

Ἄλλος Ἀγγλὸς ἱατρός, ὁ κ. Φένγλινσον, ἐπὶ τῇ βάσει 13.000 θανάτων ἔβγαλε τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ περισσότεροι ἀσθενεῖς ἀποθνήσκουν μετὰ μεσονύκτιον καὶ τῆς ἀγνῆς, τῆς ἥρας πρῶτης ὥρας. Εἰς τὸ αὐτὸ περίπλοον συμπέρασμα κατέληξε καὶ ἡ Γερμανικὴ στατιστικὴ ἐπὶ τῇ βάσει 57.000 θανάτων. Ὁ Χάρως θερίζει τοὺς περισσότερους κατὰ τὴν ἔξημερῶμα, ἀπὸ τῆς 3ης μετὰ μεσονύκτιον μέχρι τῆς πρῶτης.

Ἄλλος ὅμως Ἀμερικανὸς στατιστικὸς ἀντικρούει τὰ ἀνωτέρω. Παρετήρησε 1.000 περιπτώσεις θανάτων καὶ ἐξήγαγε τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ περισσότεροι θάνατοι ἐπισυμβαίνουν ἀπὸ τὸ πρῶτον ἔως τὸ μεσημέρι.

Βεβαίως καθ' ὅλας τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας ἀποθνήσκουν ἄνθρωποι. Πρόκειται μόνον νὰ ἐξακριβώσῃ ποτε ἀποθνήσκουν οἱ περισσότεροι.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω στατιστικὰς δὲν ἔγινε διάκρισις μετὰ τὸν ἄνδρα καὶ γυναῖκα, οὔτε διάκρισις ἡλικίας, οὔτε ἐποχῆς τοῦ ἐτους, οὔτε καὶ τῶν ἀσθενειῶν ἐκ τῶν ὁποίων προέβησαν οἱ θάνατοι.

Ἄλλος λοιπὸν Ἀμερικανὸς ἱατρός ὁ Χόβαρτ Μάρς καθήρτισε στατιστικὴν λεπτομερῆ ἐπὶ τῇ βάσει 36.500 θανάτων τῆς Νέας Ἰόρκης, τοὺς ὁποίους διήγεσε κατὰ κατηγορίας. Χωριστὰ οἱ ἄνδρες, χωριστὰ αἱ γυναῖκες. Ἀλλὰν στατιστικὴν καθήρτισεν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἡλικίας τῶν ἀποθανόντων. Καὶ ἀλλὰν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εποχῆς τοῦ

έτους.

Κατέληξε δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ περισσότεροι θάνατοι παρατηροῦνται τὸ ἀπόγευμα, ἀπὸ τῆς 2ας-6ης ἀπογευματινῆς ὥρας. οἱ δὲ ὀλιγότεροι ἀπὸ τῆς 7ης ἔσπερινος μέχρι τοῦ μεσονυκτίου. Τὸ φῶλον παίζει κάποιον ρόλον ἀλλ' ὅχι καὶ ἡ ἡλικία, οὔτε ἡ ἐποχὴ τοῦ ἐτους.

Ὁ δόκιμος Μάρς ἠθέλησε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν μεγαλυτέραν αὐτὴν συχνότητα τῶν θανάτων κατὰ τὸ ἀπόγευμα. Διὰ ποῖον λοιπὸν λόγον οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἀποθνήσκουν τὸ ἀπόγευμα; Μήπως λόγω τῆς ζέσεως; Ὁχι, ἀπαντᾷ ὁ δόκιμος Μάρς, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἐπρεπε νὰ σημειοῦνται περισσότεροι θάνατοι τὸ κατὰ πρῶτα. Κινεῖται λοιπὸν ὁ ἄρρωστος περισσότερον, εἶνε ταραχὴν μεγαλυτέραν, δι' αὐτὸ καὶ ὑποκύπτει εὐκολότερον τὸτε.

Εἶνε μᾶλλον ζήτημα τροφῆς καὶ ἀναπαύσεως, φρονεῖ ὁ δόκιμος Μάρς.

Τὸ πρῶτ' λέγει, ὁ ἄρρωστος λαμβάνει τροφὴν καὶ κατόπιν ἀναπαύεται. Τὸ μεσημέρι λαμβάνει τροφὴν καὶ ἀναπαύεται, κοιμάται πάλιν. Ἀλλὰ τὸ ἀπόγευμα εἶνε περισσότερας ὥρας παρὰ τὴν πρῶτα. Κινεῖται λοιπὸν ὁ ἄρρωστος περισσότερον, εἶνε ταραχὴν μεγαλυτέραν, δι' αὐτὸ καὶ ὑποκύπτει εὐκολότερον τὸτε.

Κατὰ τὰς Γαλλικὰς στατιστικὰς, οἱ περισσότεροι θάνατοι σημειοῦνται περὶ τὴν ὥραν τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου.

Κατὰ τὴν Ἰταλικήν, μᾶλλον τὸ ἀπόγευμα. Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι δὲν αὐτὰ οἱ στατιστικαὶ διαφωνοῦσι κατὰ τὰ ἄλλα συμφωνοῦν εἰς τὸ ὅτι τὰ μεσάνυχτα ἀντιθέτως ἀπὸ τὴν λαϊκὴν πρόληψιν, ἀποθνήσκουν οἱ ὀλιγότεροι σχετικῶς, ἐπὶ τῆς δὲ καὶ τὴν μεσημέριαν.

Τεῖνον δὲ ἐπίσης νὰ συμφωνήσων σχεδὸν εἰς τὸ ὅτι οἱ περισσότεροι θάνατοι σημειοῦνται ἢ τὸ πρῶτ' ἢ τὸ βράδυ. Καὶ τὸ ἀποδίδον αὐτὸ εἰς τὴν αἰσθητὴν μεταβολὴν ποὺ γίνεται τὰς ὥρας αὐτὰς, ποὺ περνοῦμε ὁλόκληρον ἀπὸ τὴν νύκτα εἰς τὴν ἡμέραν καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν εἰς τὴν νύκτα.

Ὅπως ὅποτε θετικὸν δὲν ἡμπορεῖ εἶποτε νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅχι μόνον διότι δὲν συμφωνοῦν ἀπολύτως μετὰ τὴν αἰσθητὴν γενόμενα στατιστικὰ, ἀλλὰ καὶ διότι δὲν ἐμφανίζῃ ἀκόμη ἡ ἐπίδρασις τοῦ κλίματος, τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν κ.λ.π.

Πιστεύουν αἰφνὴς ὅτι εἰς παραθαλάσσια μέρη, ἐκεῖ κυρίως ὁ πόνος παρατηρεῖται κανονικὴ ἀναλογία τῆς ὥρας τῆς ἡμέρας πλημυρῆς καὶ ἀπαιτῆς δὲ ἡ ὥρα τοῦ θανάτου εἶνε μεγάλην σχεδὸν μὲ τὴν ἡμέραν τοῦ κλίματος.

Ὁ ἀρχαῖος Ῥωμαῖος συγγραφεὺς Πλίνιος ἀναφέρει ὅτι οἱ ἄρρωστοι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἀπέναντον περισσότεροι κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀρπυρίας. Εἰς τὰ βόρεια προάγια τῆς Γαλλίας μέχρι σήμερον πιστεύεται ὅτι οἱ ἄρρωστοι κρῖνον μὲ τὸ κύμα, διὰ τὴν ἀπὸ τὴν ὥραν τῆς «ὀρχης». Εἰς ἄλλα πιστεύουν τὸ ἀντίθετον.

Κατὰ τὰ λεγόμενα ἐνὸς Ἀγγλοῦ ἱατροῦ, τοῦ κ. Ἀβερθν, οἱ ἄρρωστοι ἀποθνήσκουν συνήθως τὴν πρῶταν καὶ τοῦτο, διότι τὰ δυσχερῆς ὄντα, τὰ ὅποια βλέπουν λόγω τῆς ἀσθενείας τὴν νύκτα, καὶ οἱ ἐγμύλται, πρᾶττον τὴν διημερῶμα πλεον τοῦ αἵματος καὶ προκαλοῦν διαταραχὴν τῆς ἀναπνοῆς.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα τοιαύτη στατιστικὴ δὲν ἔγινεν. Ὁ λαὸς, ὅπως ὅλοι οἱ λαοὶ πιστεῖ ὅτι ὁ Χάρως ἐρχεται μᾶλλον τὴν νύκτα, συνήθως δὲ πρὸς τὰ μεσάνυχτα, διὰ τὸν «λαλὸν τῶν νυκτῶν».

Οἱ ἱατροὶ τῆς Ἑλλάδος, χωρὶς βεβαίως νὰ συμμερίζονται τὰς προλήψεις αὐτὰς, φοβοῦνται ὅμως, κατὰ τὸ πλείστον, καὶ αὐτοὶ τὴν νύκτα. Ἐπαναλαμβάνουν συχνὰ πρὸς τοὺς οἰκείους τῶν ἀρρώστων: «ἂν περῇ τὴ νύκτα, μὴ φοβῇται». Εἰς ὁριστὰς δὲ ἀσθενείας, ὅπως ὁ φόβος, ἡ πνευμονία κ.λ.π. οἱ ἱατροὶ προτιμῶνουν συνήθως τὴν κλινὴν τῆς ἀσθενείας τὴν νύκτα. Εἰς βαρεῖας δὲ περιπτώσεις ἐπαναλαμβάνουν διατακτικῶς: «ἂν ἐξημέρωσῃ...».

Χαρακτηριστικὸν εἶνε ὅτι οἱ ἴδιοι οἱ ἄρρωστοι φοβοῦνται τὴν ν

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΤΟ

**ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΝ, ΤΟ ΥΠΕΡΟΧΩΤΕΡΟΝ, ΤΟ ΠΟΛΥΤΕΛΕΣΤΕΡΟΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ**

„Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ”

Περιοδικόν για μικρούς και μεγάλους. Περιοδικόν για τούς διανοουμένους και τόν λαόν. Περιοδικόν για τούς νέους, τὰς νέας, τὰς κυρίας, τούς στρατιώτας, τούς εργατικούς, τούς μαθητάς, τὰς μαθητρίας, τούς διδασκάλους, τούς δικηγόρους, τούς ιατρούς... Περιοδικόν για κάθε οἰκογένειαν, πού δὲν θὰ πρέπει νὰ λείπη ἀπὸ κανέναν σπῖτι, πού θὰ καταστῇ ἡ χαρά, ἡ ἀπόλαυσις, ἡ παρηγορία, τὸ ἐντρύφημα, ὁ διδάσκαλος ὅλων τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν...

«Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

Μὲ τὰς πολλὰς μεγάλας τῆς σελίδας, τὰς κομψῶς τυπωμένας, καὶ καλαισθήτως στολισμένας, θὰ περιέχῃ : Πολυχρώμους καλλιτεχνικὰς εἰκόνας. Πίνακας καὶ σκίτσα Ἑλλήνων καὶ ξένων ζωγράφων. Φωτογραφίας ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴν ἀθηναϊκὴν κίνησιν, ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον, ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς. Διηγήματα ἑλληνικὰ, γαλλικὰ, ἀγγλικὰ, ἰταλικὰ, γερμανικὰ, ρωσσικὰ, ἀμερικανικὰ, ἰσπανικὰ, πορτογαλικὰ, σουηδικὰ, νορβηγικὰ, σερβικὰ, τουρκικὰ, βουλγαρικὰ κ.λ.π. κ.λ.π. Ποιήματα Ἑλλήνων καὶ ξένων ποιητῶν. Ἱστορικὰς μελέτας καὶ ἐπεισόδια ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ Ὀθωνος, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, Φραγκοκρατίας, Ἑνετοκρατίας. Περιγραφὰς ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς ἀρχαιότητος. Σελίδας ἱστορικὰς ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὰς περιπετείας ὅλων τῶν ξένων κρατῶν. Ἑλληνικὰ, γαλλικὰ, μαροκινὰ, κινέζικα, σκανδιναυϊκὰ, ρωσσικὰ παραμύθια. Ἀνέκδοτα καὶ ἀστεῖα. Περιέργα ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον... Ἐπικαίρους γελοιογραφίας. Ἑλληνικὰς ἠθογραφίας... Βιογραφίας καὶ ἀπομνημονεύματα μεγάλων ἀνδρῶν Ἑλλήνων καὶ ξένων. Ἑλληνικὰς καὶ ξένας κωμодίας καὶ διασκευὰς. Ἑλληνικὰ καὶ ξένα δράματα. Παγκόσμιον χιούμορ. Καμπάνιες, ἀκτιβισμὸς, ἰτέ, ρεπορτάζ, ἀπὸ τὴν ἀθηναϊκὴν ζωὴν. Κοσμικὴν κίνησιν καὶ κινήσεις ὅλων τῶν ἑθνῶν. Ἑλληνικὰς ἐπαινετικὰς Διαγωνισμοὺς καὶ παιχνίδια γιὰ τὴν συνάναστροφὴν κτλ.

ΑΚΟΜΗ ΔΕ

Τρία περίφημα εἰκονογραφημένα μυθιστορήματα — Δύο ἑλληνικὰ, γραμμένα ἀπὸ γνωστὸς Ἀθηναῖος συγγραφεὺς καὶ ἓνα ξένο, μυστηριώδες καὶ περιπετειωδέστατον... Ἀὐτὰ ἐπὶ τοῦ παρόντος — Ἀὐτὰ ἐν ὀλίγοις...

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΣΤΗΝ „ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ”

ΘΑ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ